

**Salgótarján Megyei Jogú Város
Polgármestere**

Ikt.szám: 21.465/2018

**Javaslat
nevelési-oktatási fejlesztési együttműködés koncepciójának elfogadására**

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a Salgótarján Megyei Jogú Város Szociálpolitikai koncepciójában megfogalmazottak alapján az Önkormányzat irányításával, a védőnők, Salgótarján és Térsége Egészségügyi - Szociális Központja, a köznevelési fenntartók és egyéb szervezetek közreműködésével egy nevelési- oktatási fejlesztési együttműködés kidolgozását tűzte ki célul a gyermekek születésétől az általános iskola befejezéséig.

Az együttműködés fő célja olyan módszerek, technikák, megoldási javaslatok kimunkálása, mely elősegíti, hogy az általános iskolát befejező tanulók rendelkezzenek az alapvető kompetenciákkal, melyek alkalmassá teszik őket arra, hogy nemüknek, fizikai állapotuknak, érdeklődési körüknek megfelelő oktatási intézményekben, minimum szakmát adó intézményben tudjanak továbbtanulni, a tankötelezettség elérése után is folytassák és befejezzék tanulmányaikat, és szakmát szerezzenek.

A szociális hátrányok leküzdését leghatékonyabban az iskolázottság, a képzettség növelésével lehet biztosítani. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a hátrányos helyzetű gyerekeket és családjukat már nagyon korán segíteni tudjuk a gyermekek későbbi iskolai sikeressége érdekében.

A felzárkóztatást éppen ezért minél korábban, bölcsődés, óvodás korban el kell kezdeni. Az általános iskolákban a képességüknél, szociális helyzetüknél fogva hátrányosabb helyzetben lévők részére kell megoldást keresni arra, hogy az általános iskola elvégzésével felkészültebben, alaptudással rendelkezve nyíljon lehetőségük minimálisan egy szakma elsajátítására.

Önkormányzatunknál az elemzések, javaslatok összeállítására, kidolgozására 3 munkacsoportot hoztunk létre a területen dolgozó szakemberek közreműködésével, valamint a hivatal szakmai koordinációjával.

A munkacsoportok elkészítették a területükre vonatkozó részletes helyzetelemzést, majd ez alapján javaslatokat fogalmaztak meg a fejlesztési irányokra vonatkozóan, melyek szükségesek a cél eléréséhez.

Az elkészült munkaanyag a munkacsoport tagjainak kiküldésre került és a beérkezett javaslatok feldolgozásra kerültek. A koncepcióban megfogalmazott célok eléréséhez az együttműködés folytatásaként megállapodások megkötését javasoljuk az érintett partnerekkel.

Tisztelt Közgyűlés!

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megvitatására és az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

1. Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése „Salgótarján Megyei Jogú Város nevelési-oktatási fejlesztési együttműködésének koncepciója” című dokumentumot megismerte és az 1. melléklet szerint jóváhagyja.

Határidő: azonnal

Felelős: Fekete Zsolt polgármester

2. A Közgyűlés felhatalmazza a polgármestert, hogy az 1. pontban meghatározott koncepció alapján együttműködési megállapodás megkötését kezdeményezze az érintett partnerekkel.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Fekete Zsolt polgármester

Salgótarján, 2018. november 21.

Fekete Zsolt
polgármester

1. melléklet a (...)/2018. (...) határozathoz

„Tekintsd úgy az embert, mint egy felmérhetetlen értékű kincsekkel teli bányát. Egyedül csakis a nevelés képes arra, hogy feltáruljanak a kincsei, s hogy azok az emberiség javára váljanak.”

(Baháolláh perzsa költő tollából)

**Salgótarján Megyei Jogú Város
nevelési-oktatási fejlesztési
együtműködésének koncepciója
2018**

Tartalom

Előszó	3
I. Helyzetelemzés	4
I.1. 0-3 éves korcsoport	4
I.2. 3-6 éves (óvodai) korcsoport.....	10
I.2.1. Létszámadatok	10
I.2.2. Az óvodába járó HH, HHH gyermekek szociokulturális háttérének jellemzői	11
I.2.3. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	12
I.2.4. Az eltelt 3 nevelési évben megtett intézkedések.....	13
I.2.5. A gyermekek fejlődésének mutatói, a DIFER mérések eredményei, tapasztalatai.....	14
I.2.6. A HHH, HH, SNI gyermekek beiskolázásának jellemzői.....	22
I.3. 6-16 éves korosztály.....	26
I.3.1. Statisztikai adatok elemzése.....	26
I.3.2. Idegen nyelvi mérés elemzése.....	35
I.3.3. Kompetenciamérés elemzése	37
I.3.4. Továbbtanulási adatok.....	40
I.3.5. Fittségmérés elemzése	42
II. Fejlesztési irányok, javaslatok	44
II.1. 0-3 éves korcsoport.....	44
II.1.1. Területi védőnői szolgálat.....	44
II.1.2. Százszorszép Bölcsőde	45
II.1.3. Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat	45
II.1.4. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat / Család- és Gyermekjóléti Központ	46
II.2. 3-6 éves korcsoport.....	47
II.3. 6-16 éves korcsoport.....	51
II.3.1. Statisztikai adatok elemzése	51
II.3.2. Mérések elemzése.....	51
II.3.3. Továbbtanulási adatok	51
III. Összegzés	59
Záró gondolatok	60

Előszó

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a Salgótarján Megyei Jogú Város Szociálpolitikai koncepciójában megfogalmazottak alapján az Önkormányzat irányításával, a védőnők, Salgótarján és Térsége Egészségügyi - Szociális Központja, a köznevelési fenntartók és egyéb szervezetek közreműködésével egy nevelési- oktatási fejlesztési együttműködés kidolgozását tűzte ki célul a gyermekek születésétől az általános iskola befejezéséig.

Az együttműködés fő célja olyan módszerek, technikák, megoldási javaslatok kimunkálása, melyek elősegítik, hogy az általános iskolát befejező tanulók rendelkezzenek azokkal az alapvető kompetenciákkal, melyek alkalmassá teszik őket arra, hogy nemüknek, fizikai állapotuknak, érdeklődési körüknek megfelelő oktatási intézményekben, minimum szakmát adó intézményben tudjanak továbbtanulni, a tankötelezettség elérése után is folytassák és befejezzék tanulmányaikat, és szakmát szerezzenek.

A szociális hátrányok leküzdését leghatékonyabban az iskolázottság, a képzettség növelésével lehet biztosítani. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a hátrányos helyzetű gyerekeket és családjukat már nagyon korán segíteni tudjuk a gyermekek későbbi iskolai sikeressége érdekében.

A felzárkóztatást éppen ezért minél korábban, bölcsődés, óvodás korban el kell kezdeni. Az általános iskolákban a képességüknél, szociális helyzetüknél fogva hátrányosabb helyzetben lévők részére kell megoldást keresni arra, hogy az általános iskola elvégzésével felkészültebben, alaptudással rendelkezve nyíljon lehetőségük minimálisan egy szakma elsajátítására.

Magyarország egyik legsúlyosabb gondja a hátrányos helyzetben élők életkörülményeinek stagnálása és romlása. Így van ez Salgótarjánban is. Míg összességében csökken a gyermekszületések száma, a hátrányos helyzetű gyermekek száma növekszik.

A 3 munkacsoport (0-3 éves korosztály, 3-6 éves korosztály, 6-16 éves korosztály) a bekért adatok alapján aprólékos, körültekintő munkát végezve elkészítette a helyzetelemzéseket és az ehhez kapcsolódó fejlesztési javaslatokat.

A helyzetelemzések 3 évet tekintenek át, a 2015/16-os nevelési évtől napjainkig.

Mindhárom helyzetelemzés konkrét számadatokkal, grafikonokkal alátámasztva mutatja be városunk gyermekeinek, családjainak helyzetét.

I. Helyzetelemzés

I.1. 0-3 éves korcsoport

Koragyermekkorban a szülői bánásmód minősége, az egészséges értelmi és érzelmi fejlődés biztosítása rendkívül meghatározó a gyermek későbbi életútja szempontjából. A készségek fejlődésének szakszerű támogatása koragyermekkorban több ágazat (egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi) együttműködésén múlik. A leghatékonyabb eredmény azonban a szülők bevonásával érhető el, ugyanis a szülői készségek, ismeretek fejleszthetőek tanácsadással, gyakorlati útmutatással, otthoni segítségnyújtással, a családtagok bevonásával. A koragyermekkorai fejlődés jelentős mozzanata a gyermekvárásra való felkészülés, a szülés és az azt követő időszak.

A területi védőnők azon családok körében végzik tevékenységüket, ahol várandós anya, illetve 0-6 éves korú gyermek él. A gyermekvárástól az iskolakezdésig jelen vannak a családok életében.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás keretében gondoskodik a védőnői ellátásról. Salgótarjánban a védőnői körzetek működtetését a Salgótarján és Térsége Egészségügyi- Szociális Központja végzi. Salgótarjánban jelenleg 2 betöltetlen védőnői státusz van, de a szakemberhiány járási viszonylatban jelentős.

A 2017. évben a védőnői körzetekben nyilvántartott 0-3 éves korú gyermekek száma összesen: 714 fő volt. A szociális (környezeti és egészségügyi) okokból fokozottan gondozást igénylő csecsemők, kisdetek száma összesen 196 fő (ebből egészségügyi okból 91 fő, szociális környezeti okból 85 fő, egészségügyi és szociális okból is 20 fő) Körzetekre lebontva:

2. sz. védőnői körzet: 11 fő

3. sz. védőnői körzet: 9 fő

4. sz. védőnői körzet: 29 fő

5. sz. védőnői körzet: 22 fő

7. sz. védőnői körzet: 14 fő

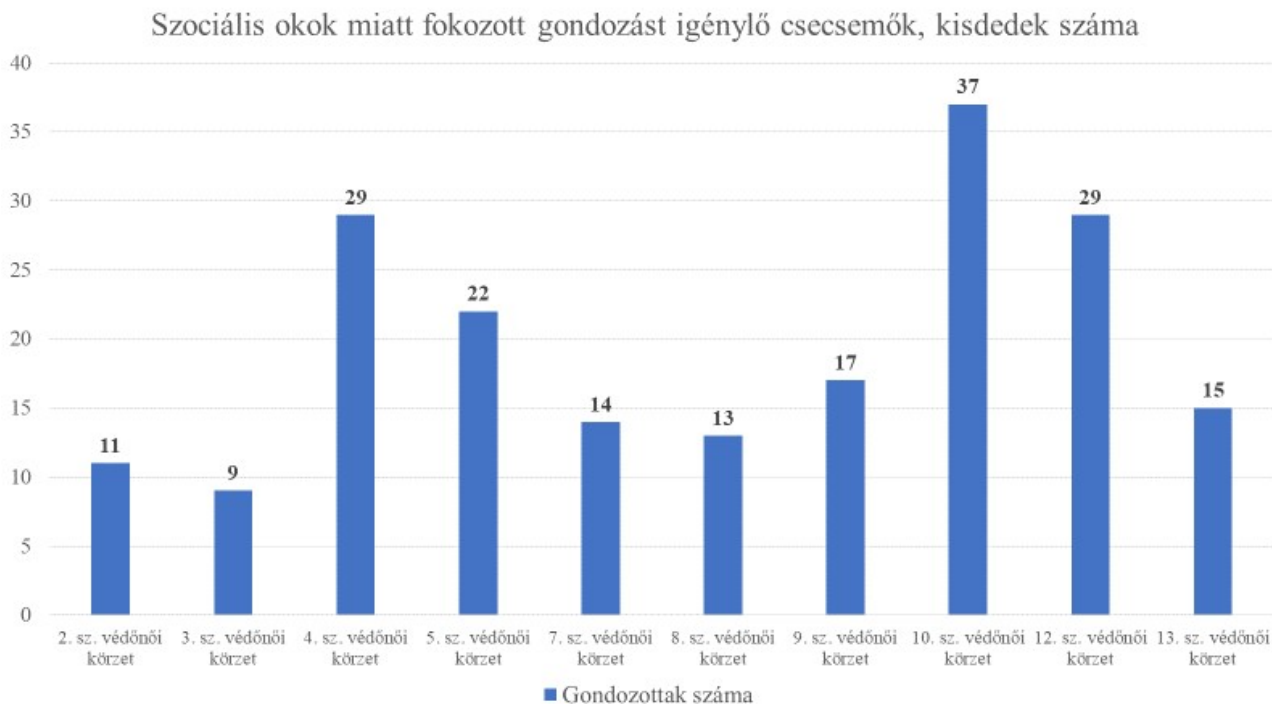
8. sz. védőnői körzet: 13 fő

9. sz. védőnői körzet: 17 fő

10. sz. védőnői körzet: 37 fő

12. sz. védőnői körzet: 29 fő

13. sz. védőnői körzet: 15 fő

A szociális okok miatt fokozott gondozást igénylő legtöbb csecsemőt és kisdedet a 4. és a 10. 12. sz. védőnői körzetekben tartják nyilván.

2017. december 31-én nyilvántartott várandós anyák száma: 142 fő

Salgótarjánban 2017 októberétől került bevezetésre az új védőnői korszerű szűrési módszertan, a TÁMOP 6.1.4. Koragyermekkor (0-7 év) Kiemelt Projekt keretén belül. A projekt célkitűzése, hogy nemétől, szociális helyzetétől, kulturális környezetétől, nemzetiségi hovatartozásától függetlenül, minden gyermek megfelelő testi, intellektuális, szociális és érzelmi fejlettségi szint birtokában kezdje el tanulmányait, és a benne rejlő potenciálok kiteljesítésével érje el az általa elérhető iskolázottsági szintet, jó eséllyel lépjen be a munkaerő piacra. A konstrukció középpontjában, mint közvetlen célcsoport az egészségügyi alapellátás (védőnői szolgálat, a házi gyermekorvos, a gyermekeket is ellátó háziorvos), illetve a gyermekek szülei állnak. A projekt a 0-7 éves korosztály optimális fejlődésének komplex támogatását tervezi, amely magába foglalta a gyermekek fejlődését befolyásoló rizikó és védő faktorok felmérését, a gyermekek fejlődésének nyomon követését, az eltérő fejlődést mutató gyermekek kiszűrését.

A koragyermekkorai fejlődés ellenőrzésére és értékelésére megbízható módszer került kidolgozásra, ennek eredményeképpen elkészült a szülői megfigyelésen alapuló kérdőív. Jelentőségét az adja, hogy a szülői megfigyelés és a védőnői szűrővizsgálat együttes alkalmazásával növelhető a fejlődésben való megakadás és a fejlődést hátráltató problémák időbeni felismerése és kezelése.

A kérdőív segítségével a szülők tapasztalatait összegyűjtjük annak érdekében, hogy időben felfedezhetőek legyenek azok a problémák, amelyeket korai intervencióval fejleszteni lehet. A szülői kérdőívet 1 hónapos és 6 éves kor között 12 alkalommal kell a szülőnek kitöltenie. A kérdőív tartalmazza a védőnő tapasztalatait is az adott korra jellemző fejlődés vonatkozásában.

A védőnő kiszűri korán a problémákat, de területünkön szűkösek a lehetőségek a gyermekek speciális fejlesztésére. A területi védőnők körében végzett felmérés után megállapítható, hogy a tanácsadáson történő megjelenések száma 2017. október - novemberében 17,9%-kal nőtt, míg az elvégzett státuszvizsgálatok száma 55,49 %-kal emelkedett. A jogszabályalkotók felé jelzés lehet,

hogy valamennyi, jelenleg érvényben lévő, védőnő által ellátandó feladat megvalósításához szükséges a védőnői körzetek átszervezése oly módon, hogy kevesebb legyen az ellátandó, a jelenlegi jogszabályban meghatározott, megengedett gondozotti létszám.

A módszer jó és hatékony lenne, viszont probléma az, hogy „elit” környezetben, értelmiségi szülő, könyv szerint fejlődő gyermekére van kitalálva, Salgótarjánban azonban magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, alulszocializált szülők száma, akiknél alapvető hiányosság az értő olvasás, így a kérdőív kitöltése komoly nehézséget okoz.

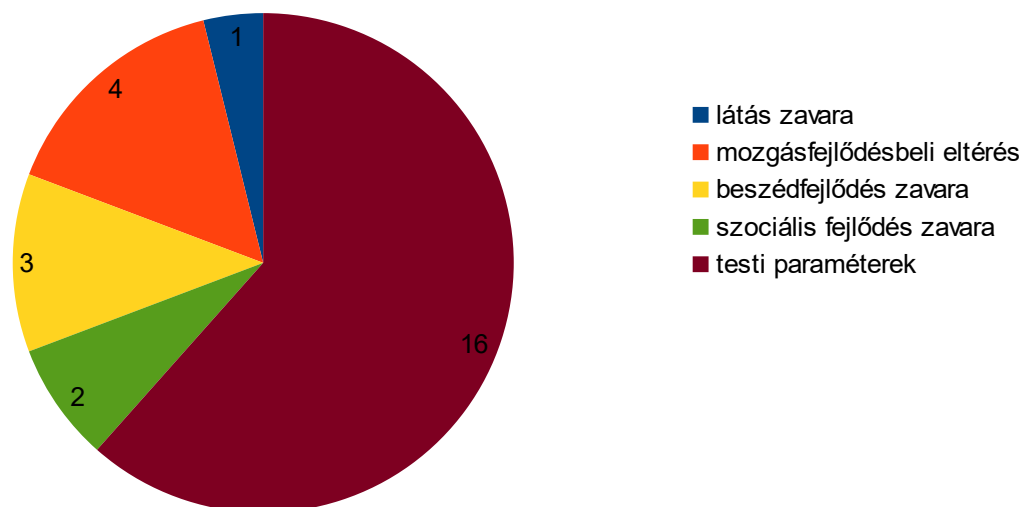
További említendő probléma, hogy hiányoznak a mérésekhez szükséges eszközök, a tárgyi feltételek, melyeket minden védőnői tanácsadóban szükséges biztosítani.

2017-ben a gyermekek 1 éves kori státuszvizsgálatakor 26 fő került kiszűrésre a következő elváltozások miatt:

- látás zavara: 1 fő
- mozgásfejlődésbeli eltérés: 4 fő
- beszédfejlődés zavara: 3 fő
- szociális fejlődés zavara: 2 fő
- testi paraméterek: 16 fő

1 éves kori státuszvizsgálatakor kiszűrt elváltozások

(fő)

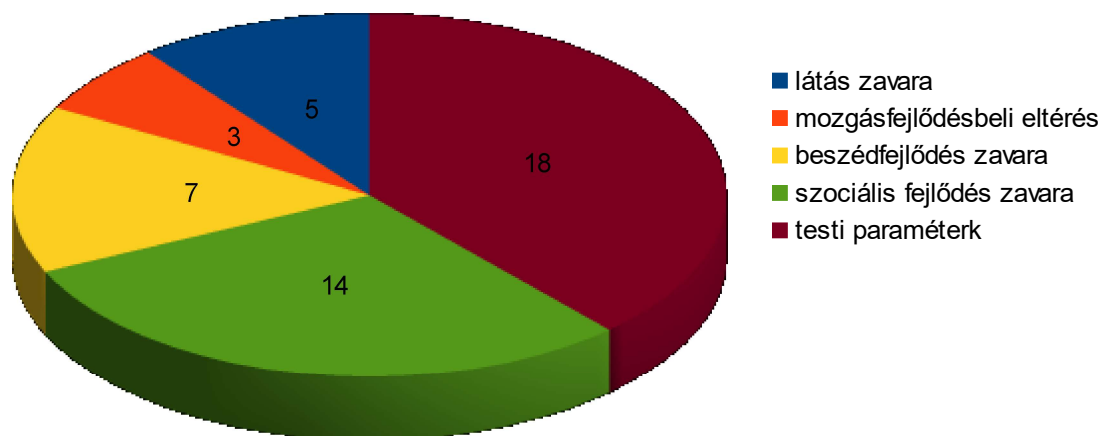

2017-ben a gyermekek 3 éves kori státuszvizsgálatakor 47 fő került kiszűrésre a következő elváltozások miatt:

- látás zavara: 5 fő
- mozgásfejlődésbeli eltérés: 3 fő
- beszédfejlődés zavara: 7 fő
- szociális fejlődés zavara: 14 fő
- testi paraméterek: 18 fő

3 éves kori státuszvizsgálatkor kiszűrt elváltozások

(fő)

A védőnők a családok körében az alábbi problémákat tapasztalják mindennapi munkájuk során:

- életvitelbeli problémák, házasságok, élettársi kapcsolatok felbomlása,
- takarékos pénzbeosztás hiánya,
- életkörülmények romlása, komfort nélküli lakások
- gyakori lakóhelyváltás
- egészségügyi és higiénés ismeretek hiánya
- romló környezeti és személyi higiéné
- státuszvizsgálatoknál többszöri egyeztetés
- védőoltások, szűrések elmaradása
- valamely probléma miatt kiszűrt gyermekek továbbirányítása

Salgótarjánban 2014 októberében kezdte meg működését a **Százsorszép Bölcsőde**, amely a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosítja. A vizsgált időszakban 52 férőhelyen 40 salgótarjáni és 7 vidéki, összesen 47 gyermek veszi igénybe az ellátást. Az igénybe vevő gyermekek közül 1 fő halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül. Térségünkben jellemző, hogy a legrosszabb körülmények között élők gyermekei nem tudnak eljutni a bölcsődéig.

Házi gyermekorvos rendszeresen látogatja az intézményt és elvégzi a gyermekek vizsgálatát. Jelenleg nincs a bölcsődében fejlődésében másokhoz képest lemaradt, speciális nevelési igényű gyermek.

Százsorszép Bölcsőde	
salgótarjáni igénybe vevő	40
vidéki igénybe vevő	7
Összesen:	47

A **Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat** a 0-3 éves korosztályban jelenleg 28 terápiában részesülő gyermeket tart nyilván, akiket a Szakértői Bizottság vizsgált és intézményükbe irányított. A szécsényi járásban nem foglalkoznak korai gondozással, így Salgótarján látja el a salgótarjáni és a szécsényi járásból érkező gyermekeket. A szakemberhiány a szakszolgálatnál is jelentős.

A védőnők mellett a **Család- és Gyermejkölési Szolgálat**, illetve a **Család- és Gyermejkölési Központ** dolgozói kerülnek közvetlen kapcsolatba a családokkal munkájuk során. A szakemberhiány jelentős, évek óta nem sikerül elérni a kötelező szakmai létszámot. A Központ tekintetében 1 státusz betöltetlen, a Szolgálat esetében Salgótarján vonatkozásában 9 üres álláshely van.

A két szakmai egység nyilvántartásában összesen 20, 17 kiskorú anya és 3 kiskorú várandós szerepel, megoszlásukat az alábbi táblázat tartalmazza:

		Kiskorú anya	Kiskorú várandós	Összesen
Alapellátásban gondozott		8	2	10
Hatósági intézkedéssel érintett	Védelembbe vett	2	0	2
	Nevelésbe vett	7	1	8
Összesen		17	3	20

A kiskorú anyák, illetve várandósok esetében a roma lányok száma magas, iskolai végzettségük alacsony. Ők átlagosan korábbi életkorban szülnék és magasabb gyermekszámmal rendelkeznek. Jelentős részük 18 éves kora előtt anyává válik. A fiataloknál nincs elköteleződés, nem érzelmi alapokon nyugvó kapcsolatokat keresnek, egyszerű szimpátia alapján képesek felelőtlen szexuális együttlétre. A tanulásban motiválatlanok, a gyermekben jövedelemforrást látnak.

Óriási probléma a megfelelő felvilágosítás, a születésszabályozó eszközök ismeretének hiánya. Van olyan iskola Salgótarjánban, amelyik egyáltalán nem igényli a védőnők által tartott felvilágosítást. Ezt csak kötelező órakeret biztosításával lehetne elérni. Szükséges lenne továbbá a szülők bevonása is, részükre szintén hasznos lenne a felvilágosítás akár a szülői értekezlet keretén belül.

A tapasztalatok szerint a fiatalok többsége egyáltalán nem védekezik, nem érzik tetteik súlyát. Későn fordulnak orvoshoz, nem tudják felmérni, hogy gyermekként gyermeket fognak szülni. Az elköteleződés, illetve egymás kellő megismerésének hiánya miatt gyakran a gyermek születésére megszakad a fiatalok közti kapcsolat, egyedül maradnak a kiskorú anyák, így a csecsemő egyszülős családban nevelkedik.

2017. évben a 16 év alatti lányok esetében 15 főnél került sor terhességmegszakításra, de a Család- és Gyermejkölési Központban talákoztunk olyan esetekkel, amikor a 15 évesen két abortuszon átesett lányok harmadszorra a gyermek megtartása mellett döntöttek.

A védőnőkhöz hasonlóan a családsegítők és esetmenedzserek az alábbi problémákkal találkoznak a mindennapi munkájuk során a kiskorú anyák, illetve várandósok tekintetében:

- felelőtlen életmód a várandósság ideje alatt, káros szenvedélyek (pl. dohányzás, drog- és alkoholfogyasztás), amelyek a magzat és az újszülött fejlődését gátolják, életesélyeit rontják
- születésszabályozó eszközök ismeretének hiánya
- alapvető kompetenciák hiánya
- megfelelő táplálkozás hiánya (a várandós számára mennyiségre nem elegendő élelem)
- elégtelen lakhatási körülmények, amelyek miatt az újszülött kórházból történő hazaadása nem lehetséges.

Salgótarjánban a Jónás-telep, és a Határ úti szegregátum kiemelendő ebből a szempontból. Ezen a településrészen a higiénés állapotok nem érik el az elfogadható szintet. Nem túlzás azt állítani, hogy

Jónás- telep a város egyik leghátrányosabb része. Mindezen körülmények súlyosan veszélyeztetik az ott élő gyermekek egészséges fejlődését. A családsegítők és esetmenedzserek rendelkezésére álló eszközök nem elegendőek a jelentősebb változások elérésére, ugyanakkor az óvodák és iskolák tőlük várják a megoldást. Számos jelzés érkezik a nem megfelelő külső és belső környezet, személyi higiéniával kapcsolatos problémák miatt, azonban hatékonyság és eredmény csak a társszervek szoros együttműködésével érhető el.

I.2. 3-6 éves (óvodai) korcsoport

I.2.1. Létszámadatok

A Salgótarjáni Összevont Óvoda a helyzetelemzés készítésekor 11 tagintézménnyel működött, a helyzetelemzés erre a 11 tagintézményre épül:

A városban még egy óvoda működik, a Váci Egyházmegye által fenntartott Jó pásztor Katolikus Óvoda, amely nem része a helyzetelemzésnek.

Az eltelt három nevelési év adatai (HH, HHH, SNI gyermekek)

Gyermeklétszám - ebből	2015. május 31.			2016. május 31.			2017. május 31.		
	1 043			1 020			954		
	2H	3H	SNI	2H	3H	SNI	2H	3H	SNI
	58	207	19	60	188	16	74	170	19
% az összlétszám arányában	5,56	19,85	1,82	5,88	18,43	1,57	7,76	17,82	1,99

	Mackóvár			Vadvirág			Baglyasi		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Gyermeklétszám	268	257	243	50	48	42	50	48	50
SNI	5	5	5			1			1
HH	12	15	15	7	4	6	10	6	4
HHH	42	28	24	10	12	7	18	24	28
	Szivárvány			Hétszínvirág			Pitypang		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Gyermeklétszám	59	55	50	48	51	53	78	74	77
SNI	1						1	1	
HH	4	6	5	5	4	5	3	4	7
HHH	22	22	16	29	34	31	10	10	11
	Nyitnikék			Aprófalva			Mesekert		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Gyermeklétszám	137	151	143	81	86	70	95	72	52
SNI	2	4	5	8	4	1			
HH	9	7	19	3	4	7	3	2	2
HHH	61	51	37	11	5	9	2	1	1
	Körút			Gyermekkert					
	2015	2016	2017	2015	2016	2017			
Gyermeklétszám	49	48	50	128	130	124			
SNI	1		1	1	2	5			
HH	2	1	1		7	3			
HHH				2	1	6			

Az eltelt három évben jól megfigyelhető a gyermeklétszám csökkenése az összlétszámot tekintve. Bizonyos körzetekben azonban a létszám folyamatos emelkedést mutat: Hétszínvirág- és Nyitnikék Tagóvodák.

A szülők a lehetőségekhez mérten, élnek az óvodaválasztás jogával, amely a körzetes gyermeklétszám csökkenése ellenére sem mutatkozik meg a gyermeklétszám fogyásában: Pitypang, Körúti Tagóvodák.

A 2015/2016. és a 2016/2017. nevelési évben, a csökkenő létszám ellenére a hátrányos helyzetű gyermekek aránya növekedést mutat, amely a 2017/2018. nevelési évben, a halmozottan hátrányos helyzetűek esetében látszólag csökken. Ennek oka az ingyenes étkeztetés bevezetése, amely miatt vannak családok, amelyeknek nem érdeke a gyermekvédelmi támogatást kérni, mert ezt a juttatást helyzetüknél fogva, alanyi jogon megkapják.

A 2015. szeptember 1-től bevezetett kötelező óvodáztatás városunkban nem jelentett kiugrást a gyermeklétszám emelkedésében, mivel 90%-os arányban addig is éltek a szülők azzal a lehetőséggel, hogy 3 éves korban beírassák gyermeküket az intézménybe.

I.2.2. Az óvodába járó HH, HHH gyermekek szociokulturális háttérének jellemzői

- Az összevont óvoda intézményei területileg az egész várost lefedik, esetenként vidékről is fogadnak az óvodák gyermekeket. Az eltelt három évben is megfigyelhető volt, hogy több család költözik Salgótarjánba, több gyermekkel, rossz lakáskörülmények közé rokonsághoz, vagy albérletbe. Ők szigorúan követelik gyermekük azonnali óvodai felvételét, amely több esetben nehézséget okoz.
- A családok helyzete igen eltérő képet mutat mind a szülők iskolázottsága, mind az anyagi javak tekintetében. Vannak jómódú, bár alacsony iskolai végzettségű szülők, illetve nehéz körülmények között élő, alulképzett szülők.
- Több olyan, szegregáltak minősülő körzete van településünknek, ahol szinte 100% a hátrányos helyzetű gyermekek száma.(Jónás telep, Határ út, Zöldfa út). Ezekben a körzetekben a higiénés problémák fokozottan vannak jelen, amelyet a védőnők, családsegítők, esztmenedzserek segítségével igyekeznek kezelni az óvoda.
- A családok szerkezete változóban van, gyakoriak az egyedülálló szülők, mozaik családok. A nagycsaládosok főleg a hátrányos helyzetben élők közül kerülnek ki, ahol nagyon alacsony a szülők életkora. Ők zömmel arra rendezkednek be, hogy az ellátórendszerből tartsák el magukat.
- Folyamatosan nő a munkanélküliek, illetve az alacsony jövedelműek száma, ezzel együtt csökken a szülők, és gyermekeik életminőségének színvonala.
- Még nagyobb hátrányt jelentenek azonban azok a tényezők, amelyek a család értékrendjéből fakadnak. A tudás és tanulás gyakran nem jelent értéket ezekben a családokban. A szociokulturálisan hátrányos helyzetű családokban, ahol egyik napról a másikra élnek az emberek, a gyermek nem lát mintát a tenni tudás és tenni akarás terén.
- A tapasztalatok szerint a szociokulturális elmaradottság következményei az ismeret- és szegényes szókincs, a verbális téren mutatkozó gyengeségek.
- Jellemző több esetben a gyermekek higiéniai problémája, amelyet a védőnők segítségével próbál az óvoda kezelni.

Sajnos kevés a gyermekek speciális problémáiban segítő szakemberek száma (logopédus, utazó gyógypedagógus), ezért nem kellően kiegyensúlyozott a gyermekek felzárkóztatása, megsegítése. Az elmúlt három évben négy óvoda (Nyitnikék Tagóvoda, Baglyasi Tagóvoda, Hétszínvirág Tagóvoda, Vadvirág Tagóvoda) is teljes körű felújítást kapott, így ezekben hangsúlyozottabban érvényesül a tárgyi környezet nevelő hatása, különös tekintettel arra, hogy ezen óvodák gyermekei között a legmagasabb a hátrányos helyzetűek száma.

I.2.3. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermek fejlődésének alapja, hogy óvó, védő, gondoskodó szeretet, folytonos, stabil biztonság vegye körül. Az óvoda gyermekvédelmi munkáját a humánus, a segítőkészség, a megértés, és a támaszkodás jelenti.

Azokban az intézményegységekben, amelyekben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya eléri, vagy meghaladja a 15%-ot, integrációs pedagógiai rendszer alapján végzik a pedagógusok munkájukat. Ezek a tagóvodák kidolgozták IPR Munkatervüket, Intézményi Esélyegyenlőségi Tervüket, és az ezekhez kapcsolódó dokumentációs rendszerüket. Az IPR dokumentumokat, a pályázati kiírás nélkül is működtetik.

A 2017-2018. nevelési évtől az Oktatási Hivatal által szervezett és az EFOP-3.1.3-16-2016-00001 Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása „Esélyteremtő óvoda” elnevezésű kiemelt európai uniós projekt finanszírozásában megvalósult az „Óvodai esélyteremtő intézményfejlesztési program és eszkörendszer” című továbbképzés, amelyen a résztvevő tagóvodákból 2-2 fő vett részt. Háromoldalú együttműködési megállapodás (OH, fenntartó, óvoda) legitimálja a 2020. szeptember 30-ig tartó folyamatot. A megállapodás értelmében óvodánként két pedagógus aktív közreműködése révén valósul meg a közös gondolkodás az esélyteremtés pedagógiai és intézményi tartalmáról valamint módszereiről.

A Salgótarjáni Összevont Óvoda alábbi intézményei vesznek részt a programban:

Aprófalva Tagóvoda
Baglyasi Tagóvoda
Hétszínvirág Tagóvoda
Nyitnikék Tagóvoda
Pitypang Tagóvoda
Szivárvány Tagóvoda
Vadvirág Tagóvoda

Gyermekvédelmi munkájukban az egyik legfontosabb elem az igazolatlan hiányzások visszaszorítása. Ennek eredményeként nem jellemző számottevően, hogy a szülők igazolatlanul távol tartanak gyermekeiket az óvodai neveléstől.

Néhány családra jellemző ez a magatartás, de minden lehetőséget igyekeznek megragadni, hogy ezt a problémát elkerüljék.

Az igazolatlan hiányzások okai többnyire az alábbiak:

- Higiénés problémák> ilyen esetekben a védőnők segítségét kérjük.
- Megfelelő ruházat hiánya> ruhagyűjtés a szülők, a Vöröskereszt bevonásával.
- Figyelmetlenség, az igazolások figyelmen kívül hagyása.

Az igazolatlan hiányzások visszaszorítása ügyében az óvoda az alábbi intézkedéseket fogantatosítja:

- Személyes beszélgetés a szülővel.
- A szülő telefonon való megkeresése.
- Családlátogatás szervezése a csoport óvodapedagógusaival, a gyermekvédelmi felelőssel, és terveink szerint a szociális munkatárs bevonásával.
- Védőnő segítségének kérése.

Több óvodában nem volt szükség igazolatlan hiányzás miatti intézkedésre.

I.2.4 Az eltelt 3 nevelési évben megtett intézkedések

Óvoda	Nevelési év	Gyámhatóság Gyermekjóléti Szolgálat		Gyámhatóság		Szabálysértési Hatóság	
		5 napos		10 napos		20 napos	
		HH	HHH	HH	HHH	HH	HHH
Hétszínvirág Tagóvoda	2015/2016		1		1		4
	2016/2017	1	1		2		6
	2017/2018						
Mackóvár Központi Óvoda	2015/2016		23		4		2
	2016/2017		8		5		7
	2017/2018				1		2
Szivárvány Tagóvoda	2015/2016						
	2016/2017						
	2017/2018		2		2		
Vadvirág Tagóvoda	2015/2016				4		2
	2016/2017	2		1			
	2017/2018						

I.2.5. A gyermekek fejlődésének mutatói, a DIFER mérések eredményei, tapasztalatai

A Diagnosztikus fejlődésvizsgáló és kritériumorientált rendszer (DIFER) az óvoda-iskola átmenet során és a kisiskolás életkorban, az iskolai előrehaladás szempontjából kritikus elemi készségek diagnosztikus értékelésére alkalmas tesztrendszer 4–8 évesek számára. A DIFER hét elemi alapkészség fejlesztését segíti, illetve méri. Mindegyikük a személyiségfejlődés, az iskolai tanulás szempontjából nagy jelentőségű előfeltételnek tekinthető. A következőkben bemutatjuk három évre visszamenőleg a DIFER mérések eredményeinek elemzését.

2015-2016. nevelési év

Nagycsoport

Eredménynek tekintik a szocialitás terén elért 79.38 % - os mérési értéket. Ez igazolja, hogy a kiemelten kezelt erkölcsi nevelés, a szülőföld tiszteletére, szeretetére nevelés területén pozitív elmozdulás tapasztalható. Mindez az ismeretszerzés, kötődések, szokások alakítása, átörökítése, közösségformálás, változatos tevékenységek által valósult meg.

Az írásmozgás koordináció eredményei a változatos módszerek, eszközök biztosítása mellett sem hozták a várt eredményt. A növekedés mindössze 0.22 % volt. Az elmúlt nevelési évhez képest a többi mért területen sem volt jelentős javulás. A tapasztalati összefüggés megértés eredményeit csak szinten tudták tartani, és továbbra is nagy figyelmet fordítanak rá.

Középső csoport

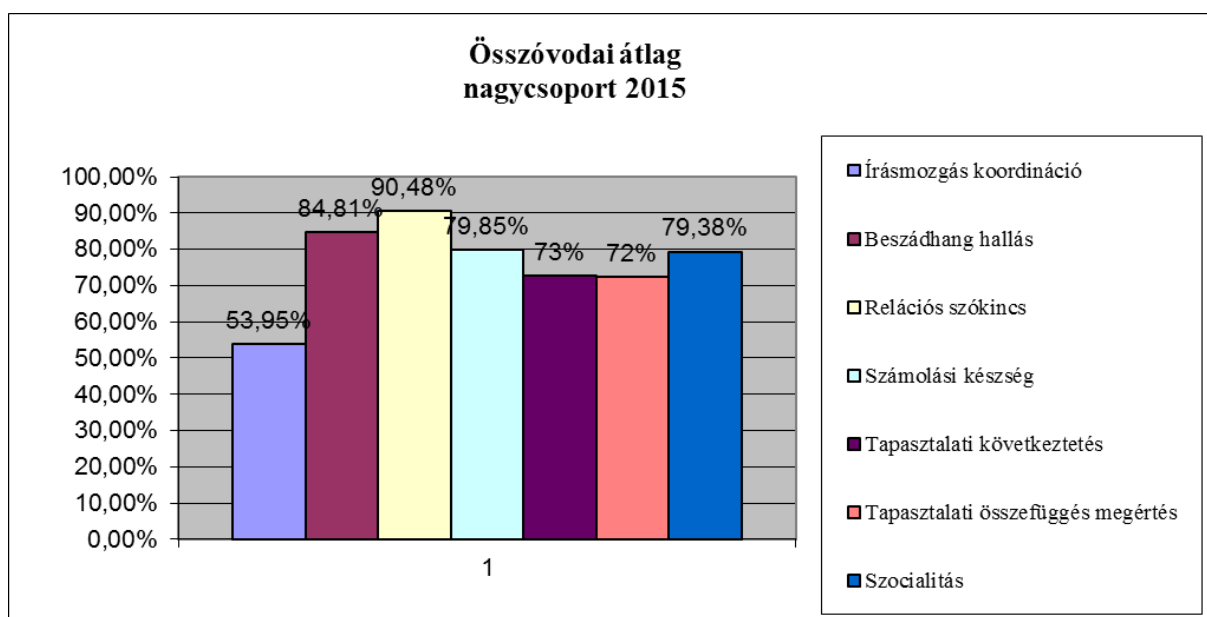
Az erkölcsi nevelést, szülőföld tiszteletére, szeretetére való nevelés továbbra is kiemelt kezelésének köszönhetően a szocialitás mérési eredményei több mint 3%-os növekedést mutattak.

A beszédhanghallás területén évek óta folyamatosan egyenletes növekedést tapasztalható, mivel az anyanyelvi nevelés során változatos módszerekkel, sokféle tevékenységgel fejlesztik a gyermekeket.

A többi mérési területen is pozitív eredmények tapasztalhatóak. A finommotorika fejlesztésére a múlt évi visszaesés miatt különösen nagy figyelmet fordítottak minden óvodában. Minden alkalmat megragadtak, hogy a gyermekek minél több tapasztalási lehetőséget kapjanak. Így csekély mértékű, de pozitív változás mutatható ki a mérési eredményekből.

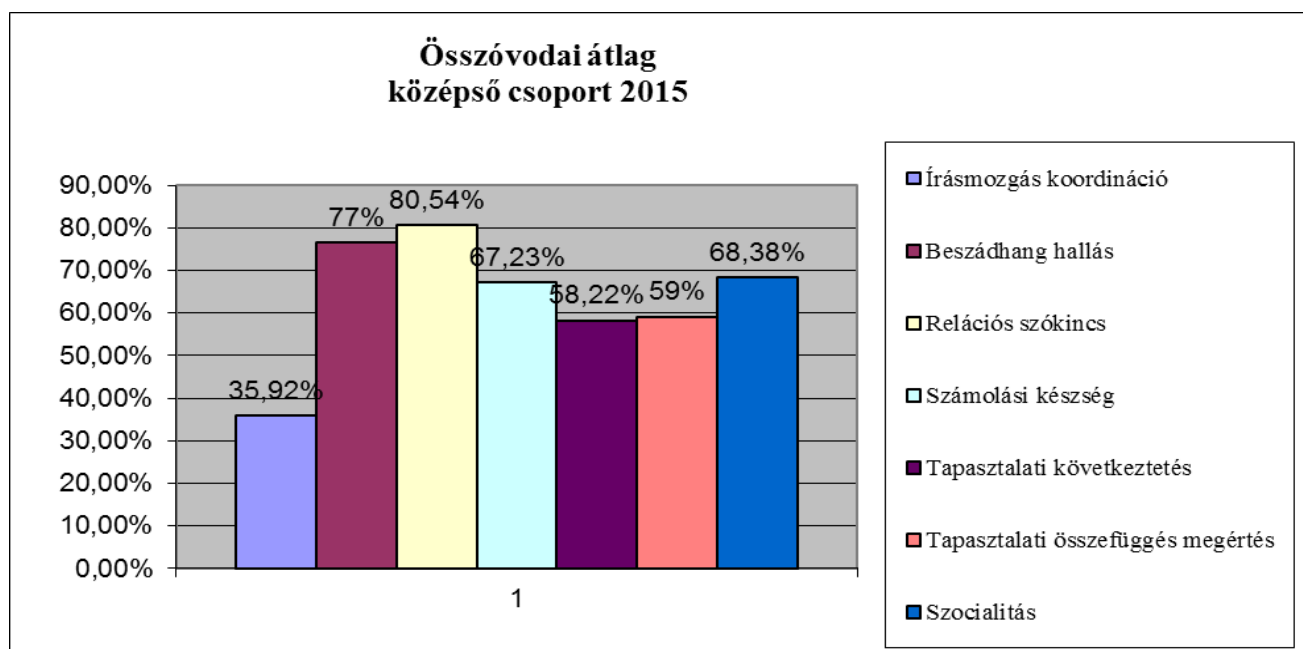
Nagycsoport 2015 október								
Terület	Írásmozgás koordináció	Beszédhang hallás	Relációs szókincs	Számolási készség	Tapasztalati következtetés	Tapasztalati összefüggés megértés	Szocialitás	Átlag/Óvoda
Aprófalva	64,60%	95,50%	94,00%	87,60%	76%	82%	88,00%	83,81%
Baglyasi	35,50%	85,50%	84,60%	45%	75,30%	70,60%	74,30%	67,26%
Gyermek-kert	54,50%	96,00%	96%	88,60%	85,50%	84%	88,60%	84,61%
Hétszínvirág	47,50%	86,50%	80,80%	73,50%	57,50%	74,60%	74,50%	70,70%
Körúti	64,50%	96,00%	96,40%	88,50%	84,60%	87,60%	90%	86,73%
Mackóvár	54,00%	90,50%	97,50%	86,50%	85,60%	83%	80,60%	82,50%
Mesekert	49,00%	83,00%	84,50%	85%	82,00%	80,50%	85,50%	78,44%

Nyitnikék	47,50%	71%	86,00%	79%	62,60%	62%	69%	68,01%
Pitypang	75,80%	96,00%	96,50%	90,50%	85,60%	85,00%	86%	87,96%
Szivárvány	25,50%	36,50%	86,00%	75,50%	19,60%	15,50%	59,50%	45,44%
Vadvirág	75,00%	96,00%	93,50%	80%	85,50%	72,60%	77,80%	82,84%
Összóvodai átlag:	53,95%	84,81%	90,48%	79,85%	73%	72%	79,38%	76,21%

Középső csoport 2015 október								
Terület	Írásmozgás koordináció	Beszédhang hallás	Relációs szókinés	Számolási készség	Tapasztalati következtetés	Tapasztalati összefüggés megértés	Szocialitás	Átlag/Óvoda
Aprófalva	37,50%	79,50%	82,00%	65,50%	63,40%	60,00%	69,00%	65,27%
Baglyasi	25,50%	81,60%	56,50%	39,00%	66,60%	74,50%	70,00%	59,10%
Gyermekkert	39,60%	82,00%	84,50%	75,50%	77,80%	66,60%	79,00%	72,14%
Hétszínvirág	25,60%	49,50%	65,50%	50%	23,30%	30,60%	57,50%	43,17%
Körúti	39,00%	95,00%	88,00%	83,50%	68,00%	72,50%	79,00%	75,00%
Mackóvár	36,30%	79,50%	88%	78,60%	55,50%	63,50%	47,50%	64,06%
Mesekert	33,00%	76,50%	84,60%	72,50%	63,80%	65,00%	68,50%	66,27%

Nyitnikék	36,00%	56,50%	71%	62%	45%	44%	71%	54,80%
Pitypang	50,30%	88,00%	96,30%	83,50%	88,50%	78,60%	79%	80,57%
Szivárvány	27,30%	58,50%	74,50%	59,40%	29,50%	27,00%	58,30%	47,79%
Vadvirág	45,00%	95,50%	96,00%	70,20%	60%	68,50%	74%	72,61%
Összóvodai Átlag:	35,92%	77%	80,54%	67,23%	58,22%	59%	68,38%	63,71%

2016-2017. nevelési év

Nagycsoport

Ebben a tanévben az írásmozgás koordináció területén 2.73%-os növekedést ért el az óvoda. Az alapkompenciák fejlesztése kiemelt figyelmet kapott a nevelési év során. A különböző kompetenciaterületekhez kapcsolódó sokféle tevékenység tervezése, a művészeti nevelés lehetőségének kiaknázása, a hátránykompenzációnál és a tehetséggondozásnál egyaránt megvalósult.

A számolási készség területén sikerült 80 % fölötti értéket elérni (81,3 %). A tapasztalati következtetések és a tapasztalati összefüggés megértés során a tagóvodák között nagy különbségek tapasztalhatóak, de városi szinten átlagban 73%-os volt az eredmény.

További feladatuk továbbra is a külső világ megismertetése, a lehetőségek biztosítása a matematikai tapasztalatok megszerzésére, és a problémamegoldásra. A tapasztalati következtetés, az összefüggés megértés gyakorlásával jobb eredményekre törekvés a gyermekek alapkompenciáinak további fejlesztése.

Középső csoport

Az előző nevelési évhez képest az írásmozgás koordináció mérési eredményei már 37,33 % -ot mutatnak (előző évben 35, 92%). Az idei mérések során minden területen fejlődés tapasztalható.

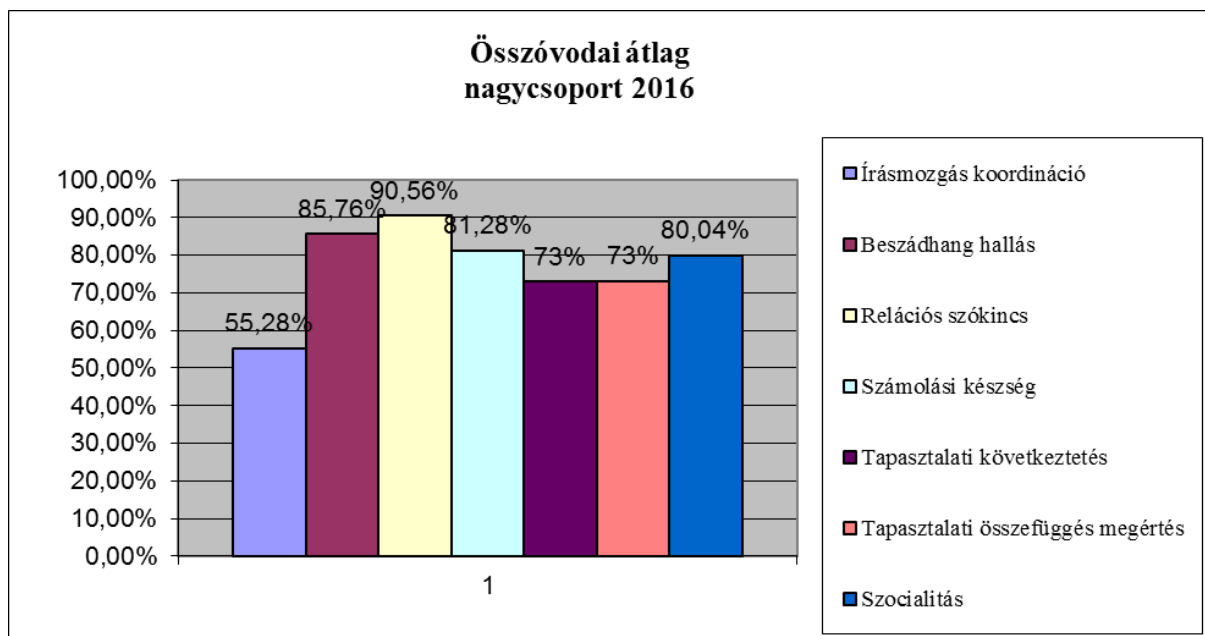
A különböző kompetenciaterületekhez kapcsolódó sokféle tevékenység a középső csoportos gyermekek számára is lehetőséget biztosított hátránykompenzációra és a tehetséggondozásra.

Az évek óta 59%-os tapasztalati összefüggés megértés esetében is pozitív elmozdulás figyelhető meg.

További feladatként jelölték meg, az alapkompenciák hatékony fejlesztését, melyek elősegíthetik a gyermekek tapasztalati következtetés, és összefüggés megértés területén történő fejlődését.

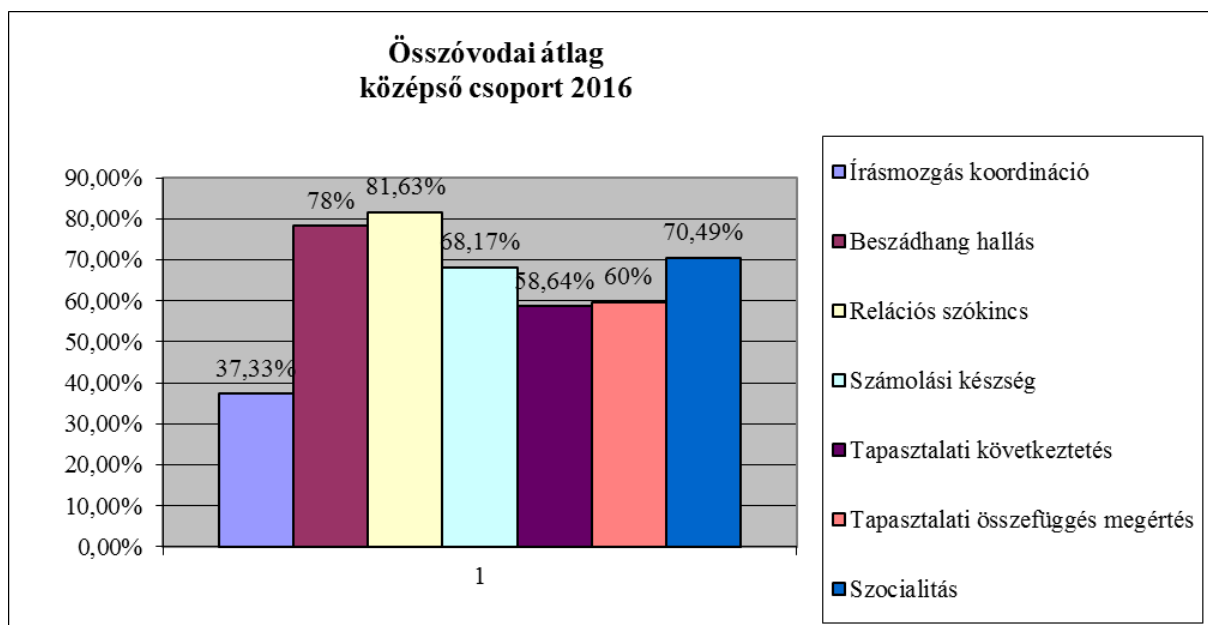
Nagycsoport 2016 október								
Terület	Írásmozgás koordináció	Beszédhang hallás	Relációs szókincs	Számolási készség	Tapasztalati következtetés	Tapasztalati összefüggés megértés	Szocialitás	Átlag/Óvoda
Aprófalva	66,00%	96,00%	94,50%	88,50%	78%	83%	88,50%	84,93%
Baglyasi	37,50%	86,50%	83,80%	48%	76,20%	70,50%	75,60%	68,23%
Gyermekkert	55,00%	96,50%	95%	89,80%	85,00%	86%	89,50%	85,14%
Hétszínvirág	48,50%	87,60%	82,50%	74,50%	56,60%	75,40%	76,50%	71,66%
Körúti	66,50%	96,50%	96,00%	89,80%	84,00%	88,50%	90%	87,30%
Mackóvár	55,50%	91,80%	97,00%	88,30%	86,30%	83%	81,30%	83,24%
Mesekert	49,80%	84,50%	86,00%	86%	82,50%	81,50%	84,50%	79,19%
Nyitnikék	48,00%	74%	86,00%	80%	63,60%	62%	70%	68,99%
Pitypang	78,00%	96,50%	95,80%	90,00%	84,60%	86,30%	87%	88,31%
Szivárvány	27,80%	37,50%	86,00%	77,80%	20,50%	17,60%	58,50%	46,53%

Vadvirág	75,50%	96,50%	94,00%	83%	85,00%	71,50%	79,60%	83,53%
Össz óvodai átlag:	55,28%	85,76%	90,56%	81,28%	73%	73%	80,04%	77,00%

Középső csoport 2016 október								
Terület	Írásmozgás koordináció	Beszédhan g hallás	Relációs szókincs	Számolási készség	Tapasztal ati következ tetés	Tapasztalat i összefüggé s megértés	Szocia -litás	Átlag/ Óvoda
Aprófalva	39,00%	85,00%	83,50%	66,50%	64,60%	61,50%	71,50%	67,37%
Baglyasi	27,50%	82,60%	58,50%	42,50%	65,50%	75,00%	72,60%	60,60%
Gyermekk ert	39,00%	84,00%	85,50%	75,00%	78,50%	70,60%	79,80%	73,20%
Hétszínvir ág	25,00%	51,50%	67,50%	51%	25,50%	31,60%	59,50%	44,49%
Körúti	41,50%	96,50%	88,60%	82,50%	67,50%	73,30%	81,60%	75,93%
Mackóvár	38,00%	81,50%	87%	79,50%	57,50%	64,50%	49,50%	65,33%
Mesekert	36,60%	78,50%	85,40%	72,00%	64,50%	65,00%	69,60%	67,37%
Nyitnikék	37,50%	58,50%	73%	63%	44%	43%	74%	55,94%
Pitypang	51,50%	88,00%	96,50%	85,50%	87,50%	79,60%	81%	81,37%
Szivárván y	29,50%	59,60%	76,50%	60,00%	29,00%	29,60%	59,80%	49,14%

Vadvirág	45,50%	96,00%	96,50%	72,60%	61%	63,50%	77%	73,14%
Össz óvodai átlag:	37,33%	78%	81,63%	68,17%	58,64%	60%	70,49 %	64,90%

2017-2018. nevelési év

Nagycsoport

Ebben a tanévben 364 tanköteles korú gyermek vett részt a diagnosztikai mérésben. Az elmúlt évben mért eredmények alapján megállapítható, hogy szinte az összes mért területen pozitív elmozdulás figyelhető meg. A legszembetűnőbb fejlődés az írásmozgás koordinációjában 19%-os, a beszédhanghallásban 10%-os, a tapasztalati következtetésben 10%-os és a szocialitásban 12%-os tapasztalható.

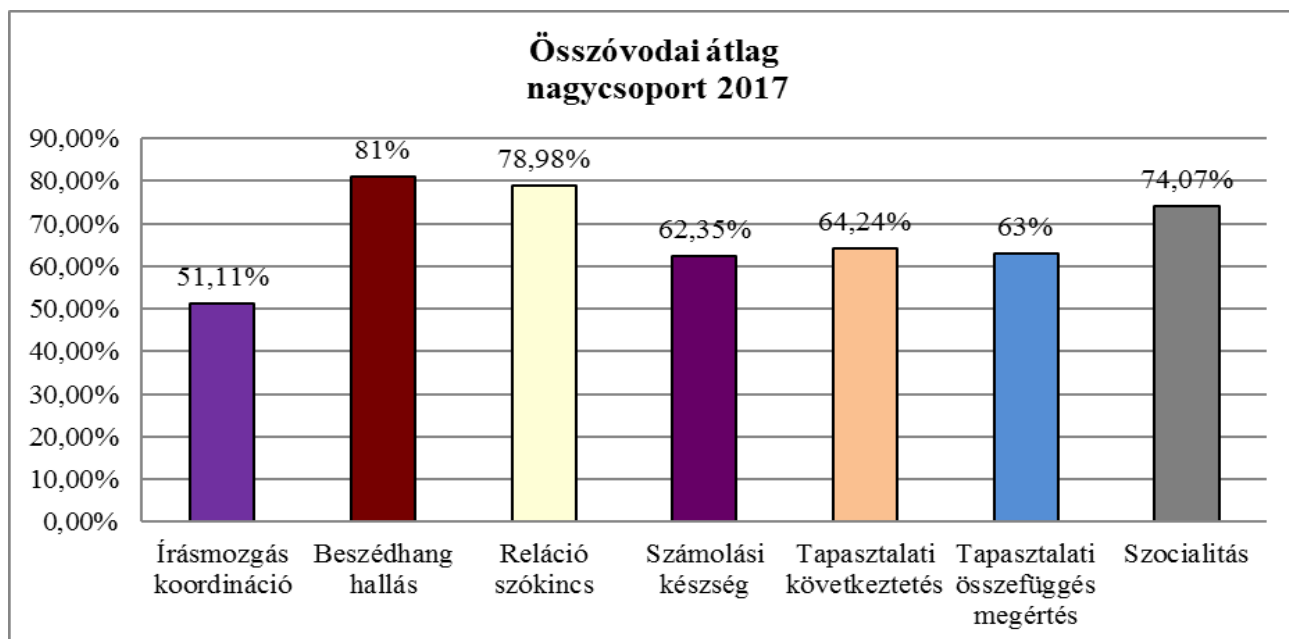
Középső csoport

Ebben a nevelési évben 220 gyermek vett részt a diagnosztikai mérésben. Az írásmozgás koordináció, a beszédhanghallás, a tapasztalati következtetés és a szocialitás mérése során lemaradást tapasztalható.

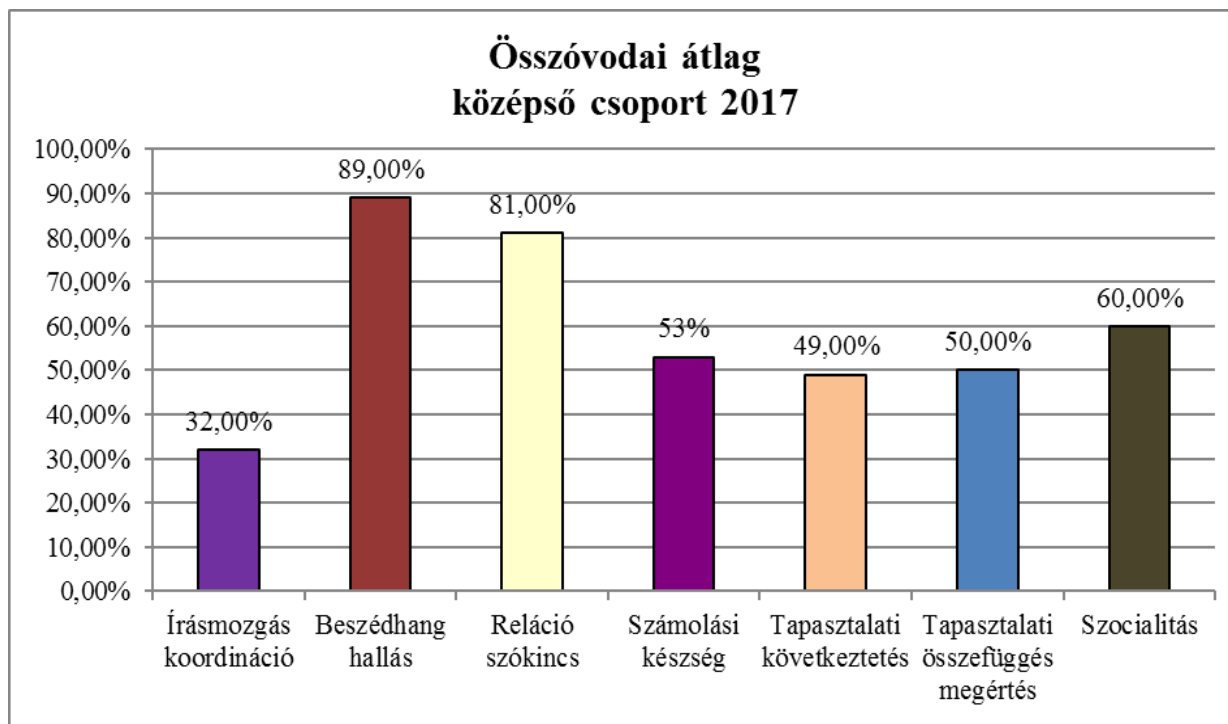
Az eredményeket megvizsgálva megállapítható, hogy az egyes tagóvodák között eltérések vannak, melyek a gyermekek szociális hátrányaiból adódnak és adódhatnak.

További feladatként került megjelölésre a különböző kompetenciaterületekhez kapcsolódó sokféle tevékenység tervezése, az alapkompenciák hatékony fejlesztése, melyek elősegíthetik a gyermekek fejlődését.

Nagycsoport 2017 október								
Terület	Írásmozgás koordináció	Beszédhang hallás	Relációs szókincs	Számolási készség	Tapasztalati következtetés	Tapasztalati összefüggés megértés	Szocialitás	Átlag/Óvoda
Aprófalva	61,10%	94,50%	89,50%	80,30%	70,10%	65,80%	86,10%	78,20%
Baglyasi	37,00%	77,00%	79,00%	51,00%	77,00%	72,00%	63,00%	65,14%
Gyermekkert	46,30%	89,30%	87,50%	75,90%	73,50%	76,10%	82,60%	75,89%
Hétszínvirág	33,00%	66,00%	48,00%	35%	30,00%	33,00%	55,00%	59,37%
Körúti	61,50%	97,00%	86,50%	78,00%	82,50%	73,50%	78,50%	79,64%
Mackóvár	60,50%	92,50%	85%	67,30%	73,20%	60,00%	74,80%	73,31%
Mesekert	53,20%	85,30%	97,50%	72,70%	85,00%	78,30%	78,20%	78,60%
Nyitnikék	47,00%	78,30%	72%	56%	62%	56%	74%	63,49%
Pitypang	83,00%	100,00%	81,20%	81,50%	74,50%	98,30%	94%	87,53%
Szivárvány	28,50%	34,50%	64,10%	25,90%	15,00%	20,90%	54,20%	34,73%
Vadvirág	54,00%	97,00%	90,00%	66,00%	87%	83,00%	79%	79,43%
Összóvodai átlag:	51,11%	81%	78,98%	62,35%	64,24%	63%	74,07%	69,59%

Középső csoport 2017 október								
Terület	Írásmozgás koordináció	Beszédhang hallás	Relációs szókincs	Számolási készség	Tapasztalati következtetés	Tapasztalati összefüggés megértés	Szocialitás	Átlag/Óvoda
Aprófalva	48,80%	73,90%	61,80%	52,00%	58%	47%	68,20%	58,59%
Baglyasi	18,00%	59,00%	62,00%	23%	53,00%	67,00%	46,00%	46,86%
Gyermekkert	23,30%	77,00%	55%	32,70%	42,80%	53%	62,80%	49,40%
Hétszínvirág	10,00%	31,00%	22,00%	13,00%	8,00%	9,00%	43,00%	19,43%
Körúti	36,00%	74,00%	70,00%	52,50%	52,50%	51,50%	65%	57,29%
Mackóvár	36,20%	77,50%	70,60%	48,00%	51,70%	35%	59,60%	54,09%
Mese kert	14,50%	11,50%	50,00%	20%	21,50%	18,50%	38,50%	24,86%
Nyitnikék	30,10%	64%	55,40%	44%	47,00%	39%	62%	48,74%
Pitypang	47,20%	98,00%	82,40%	62,30%	67,60%	54,20%	77%	69,74%
Szivárvány	15,00%	33,30%	54,40%	22,70%	29,00%	19,50%	44,80%	31,24%
Vadvirág	32,00%	89,00%	81,00%	53%	49,00%	50,00%	60,00%	59,14%
Összódodai átlag:	28,28%	62,54%	60,38%	38,38%	44%	40%	56,92%	47,22%

I.2.6. A HHH, HH, SNI gyermekek beiskolázásának jellemzői

A Salgótarjáni Összevont Óvodában a 2015/2016-os nevelési évben a tanköteles korú kisgyermek száma 399 fő, a 2016/2017-es évben 351 fő, míg a 2017/2018-as tanévben 364 fő. Az érintett gyermekek 20-23%-a halmozottan hátrányos helyzetű, míg 3-9%-a hátrányos helyzetű, 3% pedig sajátos nevelési igényű.

Az óvodapedagógusok mindhárom csoportnál kérték a Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatát. A vizsgálatok jellege igen változatos (komplex képességfelmérés, iskolaérettségi vizsgálat, beilleszkedési, magatartási problémák feltérképezése), mely minden egyes kisgyermeknél azt a célt szolgálja, hogy az óvodákban folyó tudatos óvodai nevelő-fejlesztő munka mellett még hatékonyabban biztosítsák számukra az egyenlő esélyt az iskolakezdéshez, a tanulás sikerességéhez. A halmozottan hátrányos helyzetű kisgyermek **8-13%-nál döntöttek úgy a szakemberek**, hogy felmentik őket az iskolakezdés alól, pont azért, hogy az esetleges részképesség zavarok, hiányok korrigálva legyenek, és sikeresen tudják megkezdeni az iskolai tanulmányaikat.

A jogszabály lehetőséget ad arra, hogy az **óvodavezető**, az óvodapedagógusok véleményét és a szülők igényét figyelembe véve, indokolt esetben **engedélyezze**, hogy még egy évig óvodai fejlesztésben részesüljenek az arra rászoruló gyermekek. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében ez az **arány 15-30%-ra** tehető.

A vizsgált kisgyermek **több, mint 50%-a** vett és vesz részt a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei által egyéni, csoportos vagy mikrocsoporthoz tartozó fejlesztőfoglalkozásokon, melyek az egyénre szabott, differenciált óvodai neveléssel együtt, még hatékonyabban hozzájárulnak a tanulási képességeik megalapozásához.

Logopédiai kezelésben egyre több halmozottan hátrányos helyzetű kisgyermek részesül, az idei nevelési évben már a gyermekek **61%-a**, ez azért is nagyon fontos, mert a tiszta, szép beszéd, s a pontos beszédhanghallás elengedhetetlen feltétele az olvasás tanulásának.

A **sajátos nevelési igényű gyermekek** a szakvéleményekben **meghatározott óraszám**ban gyógypedagógusok által tartott fejlesztőfoglalkozásokon vettek, illetve vesznek részt. Ezek is hozzájárulnak ahhoz, hogy egyenlő eséllyel, sikeresen kezdjék az iskolát.

SALGÓTARJÁNI ÖSSZEVONT ÓVODA 2015-2016

SOR SZÁM	ÓVODÁK	EBBŐL																	
		Tanköteles gyermek létszám	2H	3H	SNI	Pedagógiai Szakszolgálathoz utalva			Pedagógiai Szakszolgálat által felmentve			Saját hatáskörben mentett		Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő foglalkozásaira jár			Logopédiai fejlesztésben részt vett		
						2H	3H	SNI	2H	3H	SNI	2H	3H	2H	3H	SNI	2H	3H	SNI
1.	Aprófalva Tagóvoda	32	3	4	3	1	0	3	0	0	0	0	1	0	0	3	0	2	0
2.	Baglyasi Tagóvoda	12	0	9	0	0	2	0	0	2	0	0	1	0	4	0	0	4	0
3.	Gyermekkert Tagóvoda	53	4	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
4.	Hétszínvirág Tagóvoda	21	2	15	0	2	5	0	1	3	0	0	4	1	10	0	2	6	0
5.	Körúti Tagóvoda	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
6.	Mackóvár Központi Óvoda	112	10	14	4	2	2	4	0	0	3	4	4	3	5	4	2	2	1
7.	Mesekert Tagóvoda	36	2	1	0	0	1	0	0	1	0	2	0	2	1	0	1	0	0
8.	Nyitnikék Tagóvoda	59	2	26	2	0	7	2	0	4	2	0	3	1	18	1	0	4	0
9.	Pitypang Tagóvoda	26	1	4	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	2	0
10.	Szivárvány Tagóvoda	19	5	8	0	1	4	0	1	1	0	0	0	2	7	0	1	8	0
11.	Vadvirág Tagóvoda	18	1	7	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	3	0	1	3	0
ÖSSZESEN		399	31	88	11	7	24	10	2	12	5	8	14	9	48	9	11	31	1

SALGÓTARJÁNI ÖSSZEVONT ÓVODA 2016-2017

SOR SZÁM	ÓVODÁK	EBBŐL																	
		Tanköteles gyermek létszám	2H	3H	SNI	Pedagógiai Szakszolgálathoz utalva			Pedagógiai Szakszolgálat által felmentve			Saját hatáskörben mentett		Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő foglalkozásaira jár			Logopédiai fejlesztésben részt vett		
						2H	3H	SNI	2H	3H	SNI	2H	3H	2H	3H	SNI	2H	3H	SNI
1.	Aprófalva Tagóvoda	24	4	2	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1	2	2	0
2.	Baglyasi Tagóvoda	19	1	15	1	0	5	1	0	2	1	1	0	1	7	1	1	7	1
3.	Gyermekker t Tagóvoda	44	2	2	2	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2	2	1
4.	Hétszínvirá g Tagóvoda	20	2	15	0	0	2	0	0	1	0	1	5	2	8	0	1	8	0
5.	Körúti Tagóvoda	23	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
6.	Mackóvár Központi Óvoda	77	5	12	5	2	1	5	2	0	2	2	2	3	5	5	1	0	3
7.	Mesekert Tagóvoda	32	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0
8.	Nyitnikék Tagóvoda	45	5	12	3	0	1	3	0	0	1	0	2	2	5	2	2	6	2
9.	Pitypang Tagóvoda	33	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	1	0
10.	Szivárvány Tagóvoda	21	3	9	0	0	4	0	0	2	0	1	2	1	6	0	1	4	0
11.	Vadvirág Tagóvoda	13	3	5	1	0	2	1	0	2	1	0	3	1	5	1	2	5	0
ÖSSZESEN		351	33	76	13	3	15	12	0	7	6	6	16	14	37	10	16	35	7

SALGÓTARJÁNI ÖSSZEVONT ÓVODA 2017-2018

SOR SZÁM	ÓVODÁK	EBBŐL																		
		Tanköteles gyermek létszám	2H	3H	SNI	Pedagógiai Szakszolgálathoz utalva			Pedagógiai Szakszolgálat által felmentve			Saját hatáskörben mentett		Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő foglalkozásaira jár			Logopédiai fejlesztésben részt vett			
						2H	3H	SNI	2H	3H	SNI	2H	3H	2H	3H	SNI	2H	3H	SNI	
1.	Aprófalva Tagóvoda	20	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
2.	Baglyasi Tagóvoda	18	1	14	2	1	4	2	0	0	0	0	5	1	11	2	1	4	2	
3.	Gyermekker t Tagóvoda	49	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
4.	Hétszínvirág Tagóvoda	19	0	17	0	0	4	0	0	0	0	0	4	0	10	0	0	8	0	
5.	Körúti Tagóvoda	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Mackóvár Központi Óvoda	81	2	10	1	0	1	1	0	0	0	0	3	0	4	1	0	5	1	
7.	Mesekert Tagóvoda	23	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	
8.	Nyitnikék Tagóvoda	62	4	23	2	1	1	0	2	0	0	0	6	2	16	0	2	9	0	
9.	Pitypang Tagóvoda	32	1	4	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	1	4	0	
10.	Szivárvány Tagóvoda	20	1	9	1	0	1	1	0	0	0	0	3	1	5	1	1	3	0	
11.	Vadvirág Tagóvoda	22	1	6	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	6	1	1	4	0	
ÖSSZESEN		364	11	85	10	3	12	7	8	7	0	1	26	6	52	5	6	38	4	

*A 2017/2018. nevelési év pontos adatait az adatszolgáltatás időpontjában még nem ismerjük teljes mértékben

I.3. 6-16 éves korosztály

A városban 2 általános iskola működik, a Salgótarjáni Általános Iskola és Kollégium 7 tagintézménnyel, és az Uzoni Péter Gimnázium és Általános Iskola. A Salgótarjáni Általános Iskola és Kollégium működtetője és fenntartója az állam, az Uzoni Péter Gimnázium és Általános iskoláé pedig a HIT Gyülekezete.

Helyzetelemzésünk egy része a *Salgótarjáni Általános Iskola és Kollégium tagintézményei által szolgáltatott adatokra épül*, amelyek a következők:

- Salgótarjáni Általános Iskola Arany János Tagiskolája
- Salgótarjáni Általános Iskola Beszterce-lakótelepi Tagiskolája
- Salgótarjáni Általános Iskola Dornyay Béla Tagiskolája
- Salgótarjáni Általános Iskola Kodály Zoltán tagiskolája
- Salgótarjáni Általános Iskola Petőfi Sándor Tagiskolája
- Salgótarjáni Általános Iskola Székhelyintézmény.

A Salgótarjáni Általános Iskola Gárdonyi Géza Tagiskolája, amely Mátraszelen működik 1-4-ig összevont osztállyal, nem része a helyzetelemzésnek. A mátraszelei felső tagozatos diákok beiskolázási körzete a Petőfi Sándor Tagiskola, de az ottani felső tagozatos diákoknak csak egy része jár a Petőfi Sándor Tagiskolába (2 tanuló). Az Uzoni Péter Gimnázium és Általános Iskola tanulói létszámáról, tanulói összetételéről nem rendelkezünk információval.

A helyzetelemzés a minél teljesebb kép kialakítása érdekében kiter a Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Salgótarjáni Tagintézményének és az Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola bemutatására, statisztikai adatainak ismertetésére. E két intézmény nélkül nem kaphatunk teljes képet a városunkban folyó alapfokú oktatási munkáról, annak helyzetéről.

I.3.1. Statisztikai adatok elemzése

Létszámadatok

A 2014/2015-ös tanévben a Salgótarjáni Általános Iskola és Kollégium 6, salgótarjáni telephellyel rendelkező tagiskolájában a tanköteles korú gyermekek száma: 2628 fő. Ebből 2359 fő salgótarjáni tanuló, 273 (10%) diák más településről jár be. 4 év alatt a tanulólétszám folyamatosan csökkent, a 2017/18-as tanévben már csak 2356 fő kezdte meg a városban iskolai tanulmányait, ami 10%-os csökkenést jelent, annak ellenére, hogy a vidékről bejáró tanulók létszáma, aránya növekedést mutat. A salgótarjáni diákok száma 2058 fő, a vidéki tanulóké 298 (12,65%).

A legjelentősebb mértékű létszámfogyatkozás az Arany János Tagiskola és a Beszterce-lakótelepi Tagiskola esetében tapasztalható, ahol ez 20%-kal, illetve 18%-kal kevesebb tanköteles korú gyermeket jelent, mint a 2014/15-ös tanévben. Összességében nem változott a gyermekek száma a Székhelyintézményben. Említést érdemel viszont, hogy itt a vizsgált időszakban a bejáró tanulók létszáma 51%-kal nőtt. Megállapítható, hogy a salgótarjáni lakhellyel rendelkező diákok száma 301 fővel csökkent, ami 13%-os fogyást jelent. A magántanulók száma a 2016/217-es tanévben volt a legmagasabb, 44 fő, a többi tanévben 36-39 fő között mozgott ez a szám.

A Petőfi Sándor Tagiskolában *általános iskolai felnőttoktatás* is folyik, amelyet azok a fiatalok, felnőttek vesznek igénybe, akik nem szereztek meg általános iskolai végzettségüket a tankötelezettségük végéig. Jelenleg esti munkarend szerint folyik az oktatás. Ők heti 15

órában vehetik igénybe ezt a képzést. Az ebben az oktatási formában részt vevő fiatalok száma növekedett a tagintézményben, akár a vidékről bejáró, akár a salgótarjáni lakhelyű fiatalok létszámadatait tekintjük. Míg a 2014/2015-ös tanévben 68 fő (43 salgótarjáni, 25 vidéki), addig a 2017/2018-as tanévben már 80 fő (49 salgótarjáni, 31 vidéki) tanult ebben a tagiskolában tankötelezettségének megszűnése után, esti munkarendben.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek adatai

A tanulók 23%-a volt 2014/15-ös tanévben hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, amely arány a 2017/18 -as tanévre tovább romlott, elérte a 28 %-ot.

A SÁI egyes tagiskolái között jelentős eltérések tapasztalhatók a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya tekintetében, elmondható azonban, hogy szinte minden tagiskolában ez az arány az összes tanulói létszámhoz viszonyítva folyamatosan növekszik. A valamilyen hátrányos helyzettel küzdő gyermekek aránya a Petőfi Sándor Tagiskolában a legmagasabb, 80% feletti. Igen magas ez az arány az Arany János Tagiskolában is (a jelenlegi tanévben 62%), valamint a Dornyay Tagiskolában is (jelenleg 57%). A skála másik végén a Székhelyintézmény helyezkedik el, itt 7% a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok száma. A másik két tagintézményben 15% ez az arány.

Még árnyaltabb képet kapunk, ha csak a leghátrányosabb, azaz halmozottan hátrányos helyzetű, tanköteles korú gyermekek létszámadatait vizsgáljuk.

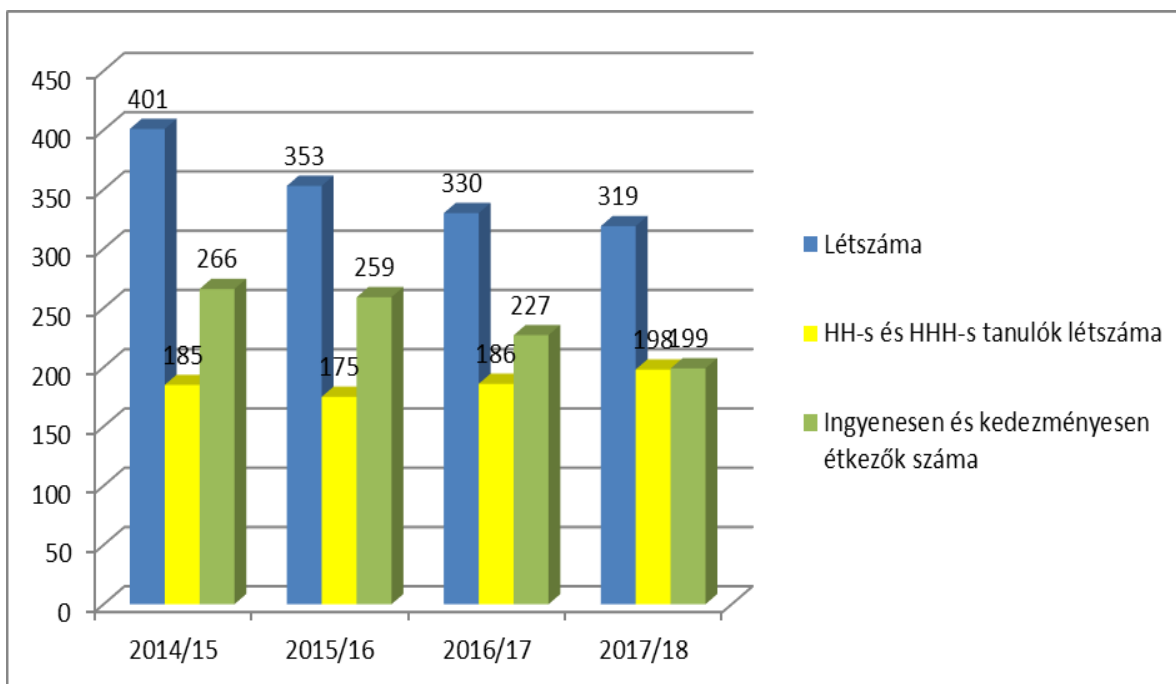
Amíg a tanulók összlétszáma csökkent, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a 2014/15-ös tanévtől az idei tanévig nagymértékben növekedett. Míg 2014-ben 411 gyermeket, addig 2017-ben már 523 gyermeket tartottak nyilván halmozottan hátrányos helyzetűként. Ez több, mint 27%-os emelkedést jelent.

A salgótarjáni tagintézményekben jelenleg ez a tanulók 22%-a, ennyi gyermek nem rendelkezik megfelelő szociális háttérrel, illetve alacsony a szülők iskolai végzettsége. (A szegénységben élő gyermekek az alapvető szükségletekben szenvednek hiányt, esetükben fennállhat az a veszély, hogy nem jutnak olyan tudáshoz, ami az életben előre vihetné őket, csökkenthetné hátrányukat.) Ebben az összehasonlításban a skála két végén a Petőfi Sándor Tagiskola és a Székhelyintézmény helyezkedik el. Míg az előbbiben 73%, az utóbbiban 3% ez az arány. Nagyon magas a halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya az Arany János Tagiskolában is, 54%. A Dornyay Tagiskolában is jelentősen nőtt a halmozottan hátrányos helyzetűek száma, jelenleg 87 a 190 tanulóból, szemben a 2014-es adattal, amikor 55 gyermek volt halmozottan hátrányos a 202 főből.

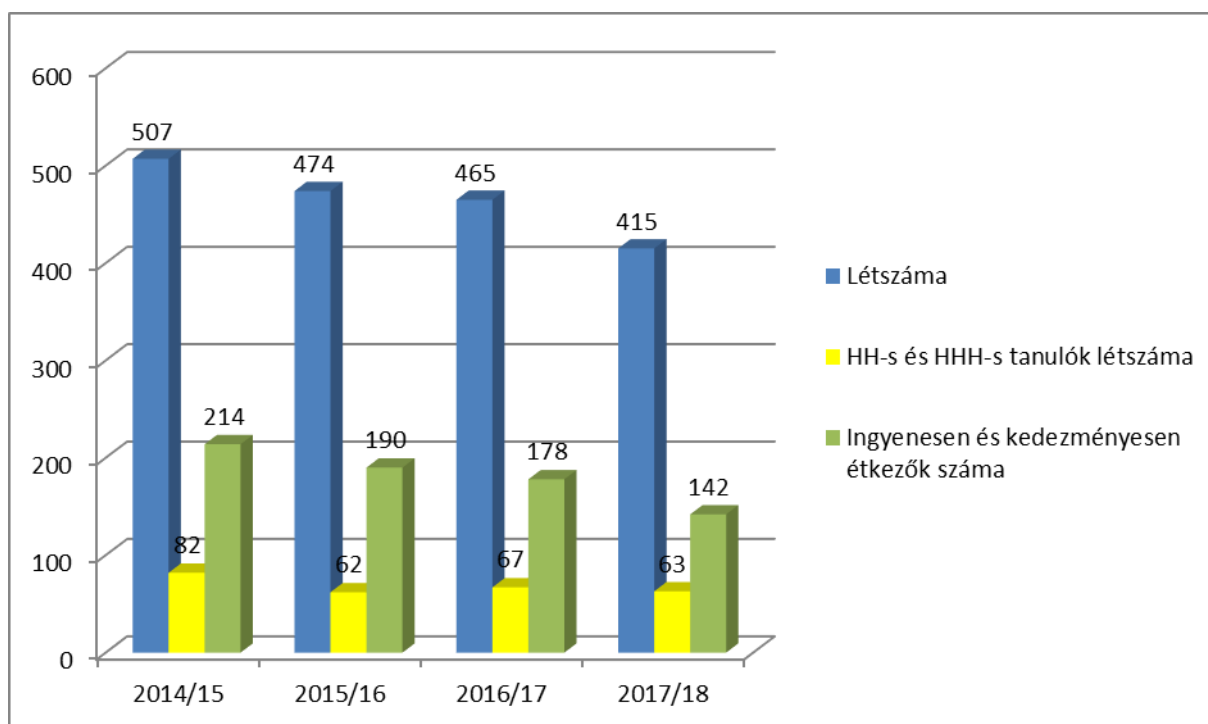
Megfigyelhető, hogy ezekben az intézményekben igen magas az igazolatlan mulasztások száma, jellemzően a felső tagozatos tanulók hiányzásai magasabbak az alsó tagozatos diákokénál. A Petőfi Sándor Tagiskola jelzése szerint azonban már alsó tagozaton is jelentősen nőtt az igazolatlan hiányzások száma.

Magas az ingyenes étkezésben részesülők száma is, ez a szám azonban folyamatos csökkenést mutat, a vizsgált időszakban 1008-ról 796-ra főre apadt az ebben a kedvezményben részesülők száma.

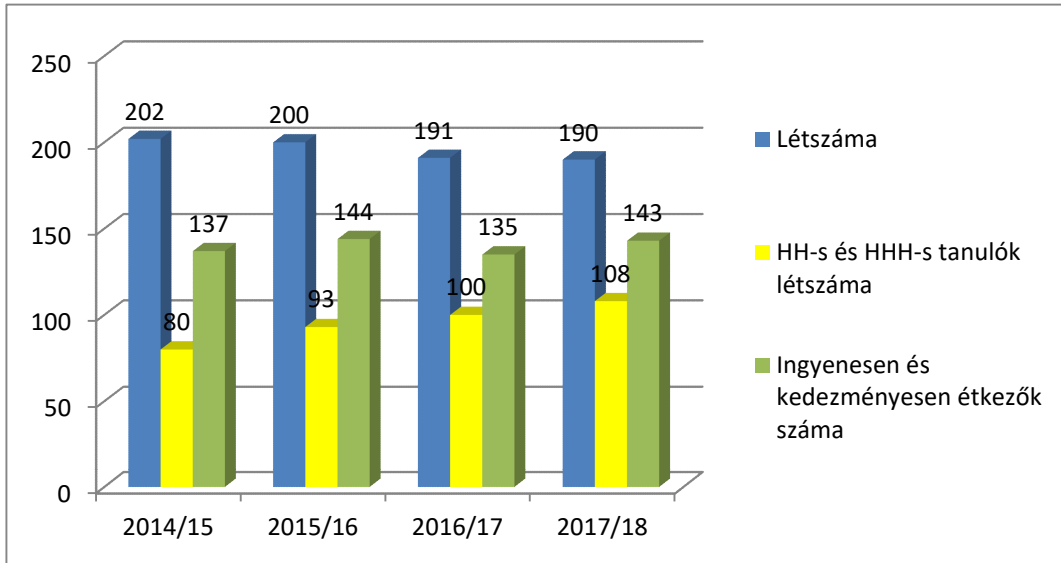
Arany János Tagiskola

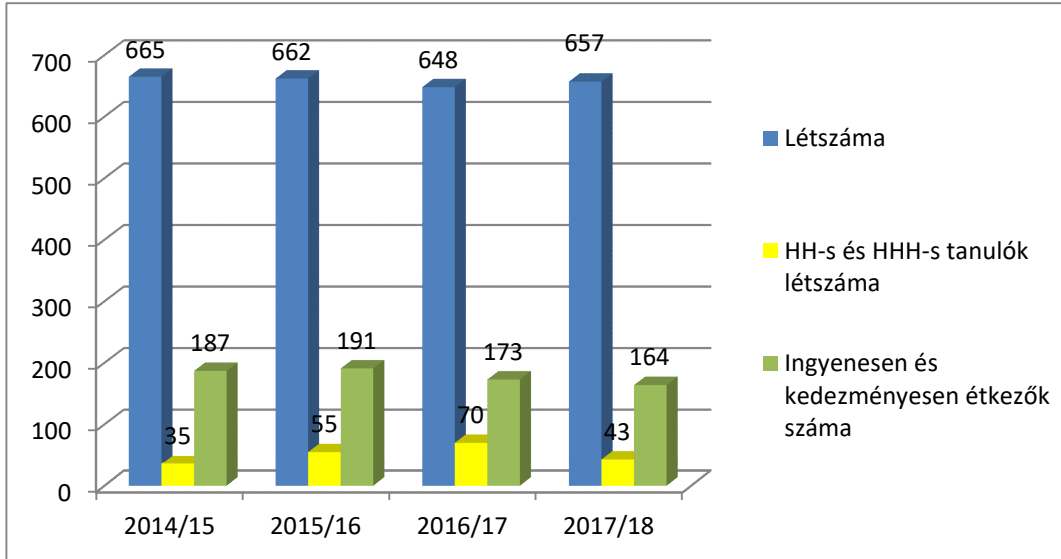
Beszterce- lakótelepi Tagiskola

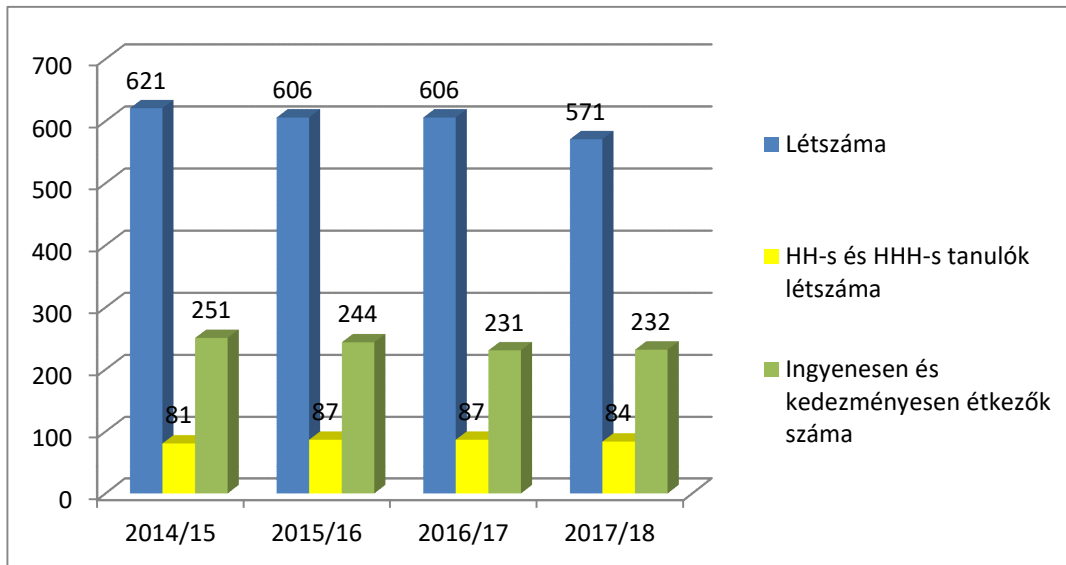
Dornyay Tagiskola

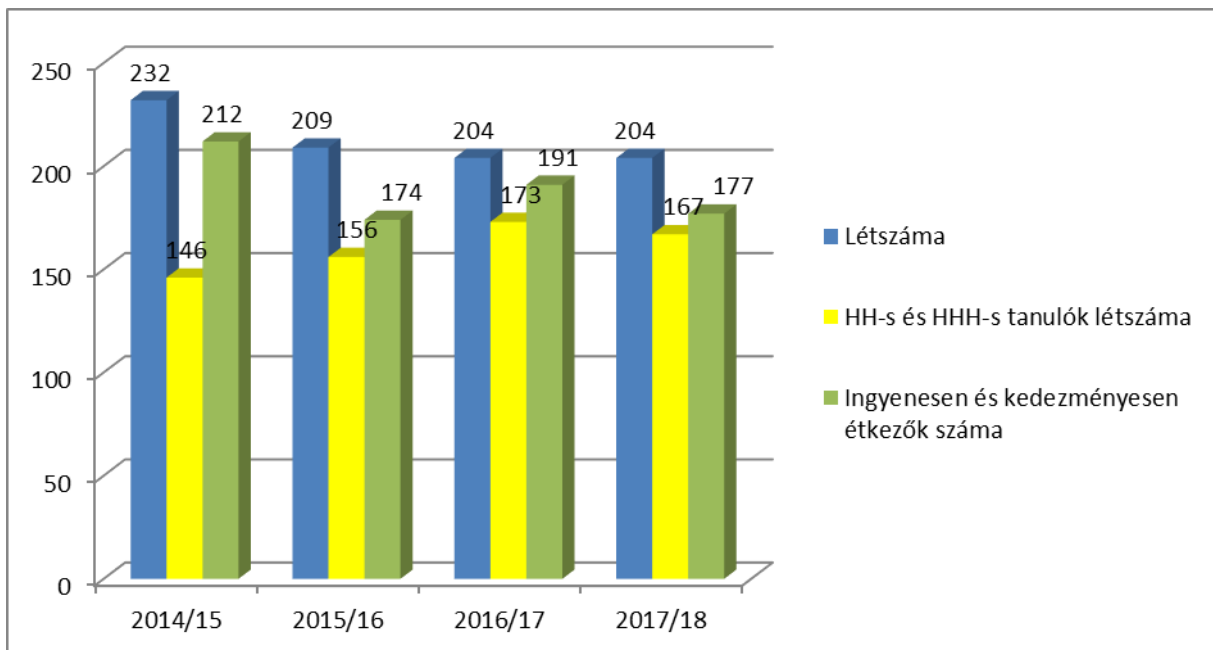
Székhelyintézmény

Kodály Zoltán Tagiskola

Petőfi Sándor Tagiskola (nappali tagozat)

BTM-s és SNI-s tanulók

BTM-s tanulók	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Arany János Tagiskola	20	15	21	20
Beszterce-ltp-i Tagiskola	28	29	27	30
Dornyay Béla Tagiskola	19	25	26	22
Székhely-intézmény	30	32	33	35
Kodály Zoltán Tagiskola	50	52	48	49
Petőfi Sándor Tagiskola	17	42	54	60
Összesen:	164	195	209	216

A beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő gyermekek száma folyamatosan nő, 2014-hez viszonyítva mára 31%-os emelkedés tapasztalható a BTM-s tanulók létszámában. Legdrasztikusabban a Petőfi Sándor Tagiskolában jelentkezik ez az emelkedés, ahol a négy tanév alatt több mint háromszorosára emelkedett ez a szám.

SNI-s tanulók	2014/2015	2016/2016	2016/2017	2017/2018
Arany János Tagiskola	19	15	16	15
Beszterce-ltp-i Tagiskola	14	10	11	10
Dornyay Béla Tagiskola	8	9	6	8
Székhely-intézmény	16	19	15	19
Kodály Zoltán Tagiskola	20	24	21	19
Petőfi Sándor Tagiskola	15	15	10	10
Összesen:	92	92	79	81

A sajátos nevelési igényű gyermekek száma csökken, amelyet az elmúlt években megtett intézkedések - az „Utolsó padból” program keretében végzett rendkívüli felülvizsgálatok, a vonatkozó jogszabályok módosítása, ezen belül az enyhén értelmi fogyatékos diagnózis megállapításával kapcsolatos intézkedések – is eredményezhetnek.

Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Salgótarjáni Tagintézményének adatai

A különböző – testi, lelki, tanulási, magatartási, logopédiai – problémával küzdő gyermekeket a Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Salgótarjáni Tagintézménye segíti. Munkájuk

során a szakszolgálathoz kerülő gyermekek fejlődését figyelemmel kísérik, ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartanak az oktatási és egészségügyi intézményekkel, együttműködnek a szülőkkel.

Nevelési tanácsadás keretében a szakszolgálat pedagógusai segítséget nyújtanak a tanulók iskolai neveléséhez és oktatásához, szűrővizsgálatokat végeznek, egyéni és csoportos fejlesztőfoglalkozásokat tartanak.

A 2016/17-es tanévben a salgótarjáni járásban 119 gyermek iskolaérettségi vizsgálatát végezték el a szakszolgálat pedagógusai. Ebből 5 főt a Megyei szakértői bizottsághoz küldtek további vizsgálatra, 65 gyermeket további óvodai ellátásra javasoltak.

A 2016/2017-es tanévben 297 első osztályos gyermek volt, 276 gyermek bemeneti szűrését végezték el. 21 diákot iskolai hiányzás miatt nem tudtak szűrni.

A valamilyen tanulási nehézséggel, részképesség zavarral kiszűrt gyermekeket a szakszolgálat két gyógypedagógusa, fejlesztőpedagógusa is fejleszt heti 3-4 órában az Arany János Tagiskolában, a Petőfi Sándor Tagiskolában, a Kodály Zoltán Tagiskolában és a Székhelyintézményben.

A tankerületi szakértői vizsgálatok során 2017. június 13-ig összesen 523 tanulót vizsgáltak meg, ebből 221 volt általános iskolai diák. Ezek a vizsgálatok komplex pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai vizsgálatokat jelentenek. Ezen kívül 15 gyermek kontrollvizsgálata is lezajlott. Jelenleg 116 fő várakozik vizsgálatra. Ez a szám még sosem volt ilyen magas, óriási szakemberhiánnyal küzd a szakszolgálat, és egyre több a valamilyen problémával küzdő gyermek

Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola adatai

A salgótarjáni *Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskolában* szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján folyik a sajátos nevelési igényű, autista spektrum zavarral, testi, érzékszervi, értelmi fogyatékkal élő gyermekek nevelése, oktatása. A városban ez az egyetlen olyan oktatási-nevelési objektum, amely kizárólag sajátos nevelési igényű gyermekeket lát el.

Az intézményben a nevelés és oktatás több telephelyen zajlik. A gyógypedagógiai óvodai csoport, az autista A és B csoport a korábban óvodaként működő épületben kapott helyet.

Az intézmény többcélú gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény, ebből adódóan feladatai széleskörűek és sajátosak. Fejlesztő iskolai csoport működik a központi intézményben is. A szakiskolások a várostól kívül eső, Salgóbanyához közeli, az útviszonyok miatt nehezen megközelíthető, ám gyönyörű természeti környezetben lévő Salgó tanyán végzik szakmai gyakorlati munkájukat. A tanulásban és értelmében akadályozott tanulók a központi épületében tanulnak.

Térségünk és városunk jellemzője a munkanélküliség jelenléte, a jelentős létszámú alulképzett munkaerő, a roma etnikum emelkedő számaránya. Ez hatással van az intézmény lehetőségeire is. A város szociális ellátásának körében a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű (HH és HHH) gyermekek, tanulók arányának fokozatos növekedése figyelhető meg, és ez jellemző az iskola tanulói összetételére is. Jelentős részük szociálisan hátrányos helyzetű családból érkezett, előfordul, hogy már a szülők is ezen intézményben illetve jogelődjében végezték tanulmányaikat. Ezen problémák megoldásában nagy segítséget jelent az alkalmazásban álló gyermekvédelmi felelős szakember, és jelentő szerepe van a más intézményekkel való kapcsolattartásnak (pl.: Gyermekvédelmi Szolgálat, Gyámhatóság, Kormányhivatal, védőnői

hálózat, gyermekorvosok, gyermekpszichiátria, segítő szervezetek).
Az iskola az alábbi feladatokat látja el:

- Fejlesztő nevelés-oktatás keretén belül biztosítja a fejlesztőiskolai, illetve az egyéni ellátási formát a tanuló fejlettségének, egészségi állapotának megfelelően.
- Autista iskola nevelés-oktatás keretein belül ellátja a Salgótarjában és környékén élő autizmus, autizmus spektrum zavarral diagnosztizált vezető fogyatékossgot mutató és enyhén, illetve halmozottan sérült értelmi fogyatékos tanulókat
- Általános iskolai nevelés-oktatás keretein belül a Salgótarjában és környező falvakban élő, tanulásban akadályozott, enyhén értelmi fogyatékos, illetve értelmében akadályozott, közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók együttnevelése történik. Az oktatás, speciális tanterv, ill. kerettanterv használatával, gyógypedagógiai módszerekkel és eszköztárával valósul meg.
- Szakiskola oktatásban az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek részesülnek, akik sikeresen eleget tettek az általános iskolai követelményeknek.
- Készségfejlesztő iskolai oktatásban azon értelmében akadályozott tanulók vesznek részt, akik befejezték a 8. osztályt (ÉA kerettanterv alapján).
- Integráltan nevelkedő sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása utazó tanári hálózattal. Ezt a feladatot a Salgótarjáni Tankerület Intézményeiben végzik. A feladat koordinálását az utazó tanári hálózat munkaközösség vezetője végzi az intézményvezetővel együtt.

2017/2018-as tanév adatai

Tanulói létszám

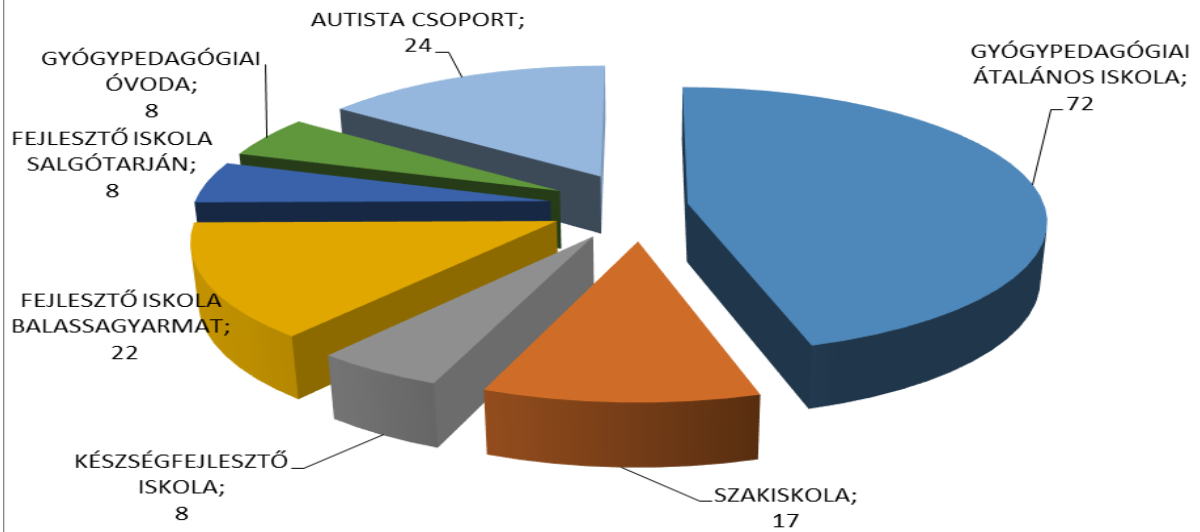
Általános iskola	Szakiskola	Készségfejlesztő iskola	Fejlesztő iskola		Óvoda	Autista csoport	Összesen:
			Balassagyarmat	Salgótarján			
72	17	8	22	8	8	24	159

	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály
HH	1	3	2	2
	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály
HHH	2	1	2	5

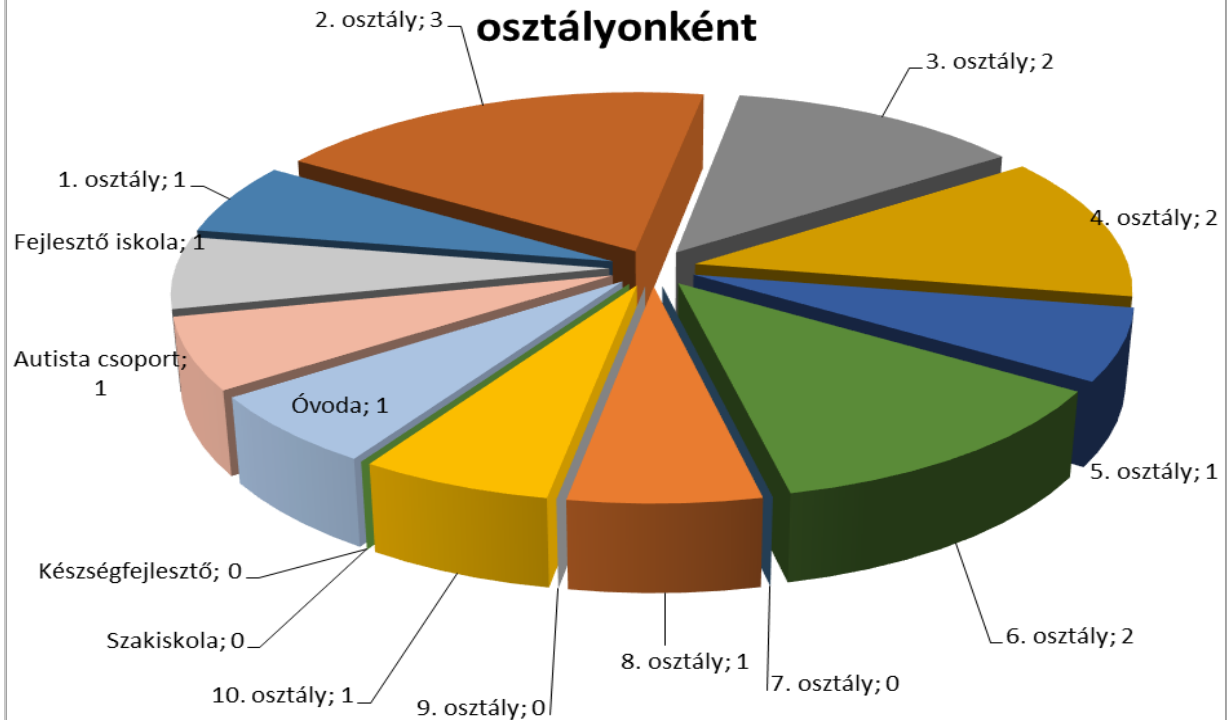
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály	9. osztály	10. osztály
HH	1	2	0	1	0	1
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály	9. osztály	10. osztály
HHH	8	4	8	5	4	1

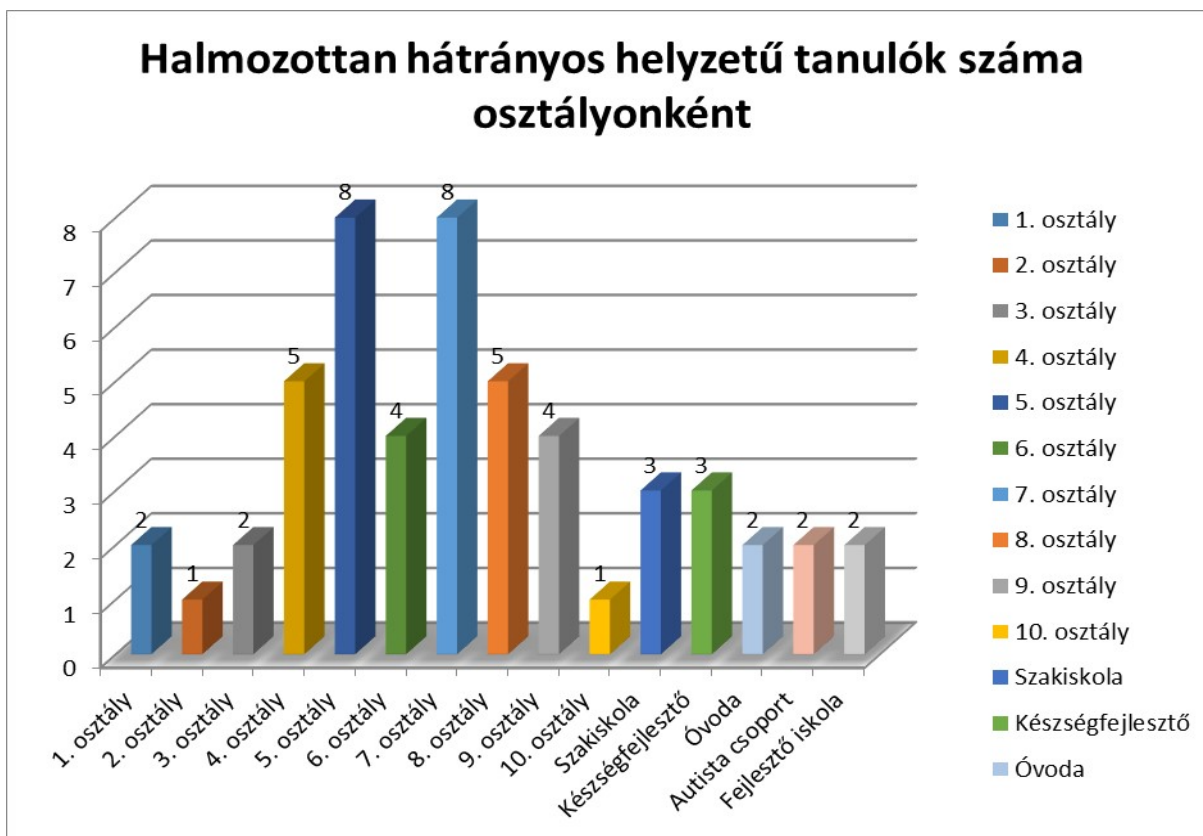
	Szakiskola	Készségfejlesztő	Óvoda	Autista csoport	Fejlesztő iskola
HH	0	0	1	1	1
	Szakiskola	Készségfejlesztő	Óvoda	Autista csoport	Fejlesztő iskola
HHH	3	3	2	2	2

Tanulói létszám megoszlása a 2017/2018-as tanévben

Hátrányos helyzetű tanulók száma osztályonként

I.3.2. Idegen nyelvi mérés elemzése

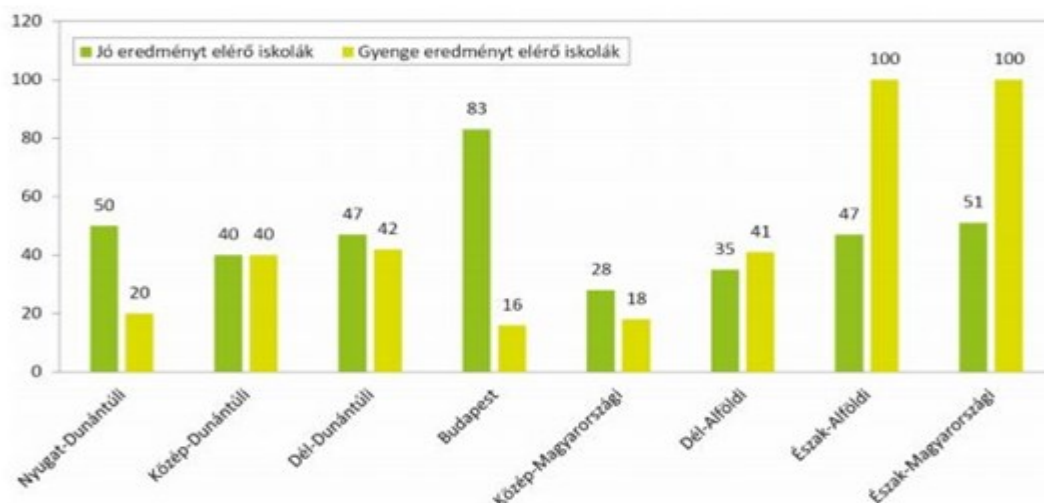
A 2016/2017-es tanévben harmadik alkalommal került sor az idegen nyelvi mérés lebonyolítására. Az idegen nyelvi mérés azt méri, hogy az angol vagy német nyelvet első idegen nyelvként tanuló 6. és 8. évfolyamos tanulók nyelvtudása megfelel-e a tantervi követelményekben előírt KER (Közös Európai Referenciakeret) szerinti szinteknek.

A1-es szinten beszél idegen nyelven az, aki megérti az családjára és közvetlen környezetére vonatkozó alapkifejezéseket, megérti a nagyon egyszerű mondatokat, meg tud írni egy rövid, egyszerű szöveget - a kerettanterv szerint ezt a szintet kellene elérni a hatodik évfolyam végére, akármilyen típusú iskolába is jár a diák.

A nyolcadik év végére A2-es, vagyis alapoó szinten kellene beszélni: meg kellene érteni azokat a gyakran előforduló szavakat, amelyek a családdal, bevásárlással, munkával, a környékkel kapcsolatosak, elolvasnia és megírnia egy egyszerű és nagyon rövid szöveget.

A 2016-os mérési adatok alapján az A1 szint országos átlagos pontszáma 21, 9 (73%-os teljesítmény), az A2 szinté 24, 3 (60,75%) volt. (A 6. évfolyamon 30, a 8. évfolyamon 40 volt az elérhető maximális pontszám.)

Az országos elemzésekből kiderül, hogy az eddigi méréseken egyértelműen a budapesti iskolák diákjainak átlagpontszámok voltak a legmagasabbak, de a kutatási anyag azt is gyorsan leszögezi: nemcsak a főváros, hanem a dunántúli régió is „elhúzó” a keleti országrész mellett.

40. ábra: Az idegen nyelvi mérésen jó és gyenge eredményt elérő iskolák száma régióként

Forrás: Oktatási Hivatal

A Salgótarjáni Általános Iskola tagintézményeinek eredményei az angol nyelvi mérésen

Angol nyelv 2017	Arany Tagiskola	Beszterce Tagiskola	Dornyay Tagiskola	Kodály Tagiskola	Petőfi Tagiskola	Székhely-intézmény	SÁI átlag
6.évfolyam A1 szint (%-os eredmény)	56%	71%	43%	76%	64%	85%	66%
8.évfolyam A” szint (%-os eredmény)	58%	61%	49%	78%	57%	90%	65,5%

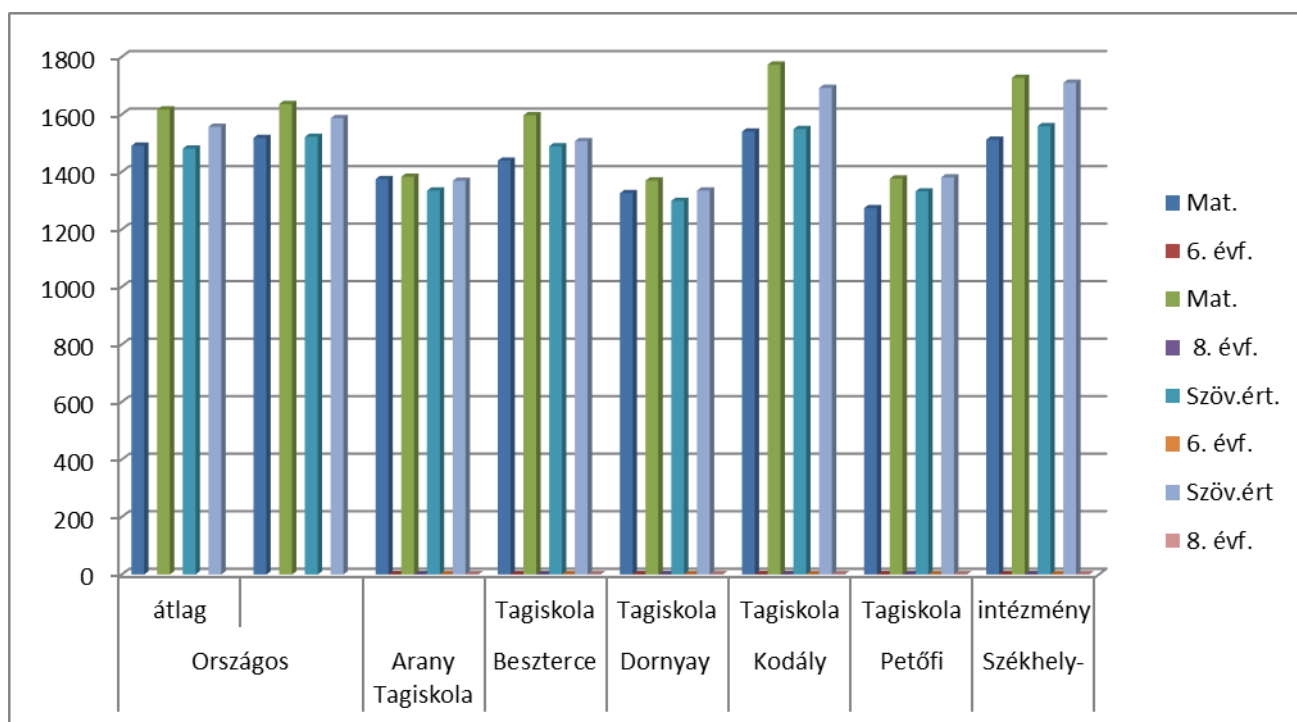
A táblázat eredményei az adott tagiskola tanulói által elért pontszámok átlagát mutatják, nem tartalmazza azt, hány tanuló érte el a sikeres teljesítéshez szükséges minimum 60%-os eredményt. Azonban ezekből a százalékos arányokból is következtetni lehet arra, hogy mely tagiskolákban tanuló diákok teljesíthették nagyobb vagy kisebb számban a megfelelő szintet.

A részletes eredmények hatalmas tudásbéli szakadékról: a nyelvtudás és a lakóhely közötti szoros összefüggésről árulkodnak. A 2016-os felmérés országos elemzése járási és megyei eredményeket nem közöl, de a 2015-ös év adatai szerint a legalacsonyabb átlagpontszámot angolból és németből is a nógrádi és a borsodi, valamint a Békés és Jász-Nagykun-Szolnok megyében élő 12–14 évesek szerezték.

Az eddigi felmérések alapján elmondható tehát, hogy a nyelvtanulás eredményességében a diákok szorgalmán kívül a családi háttér és lakóhely is meghatározó szerepet játszik.

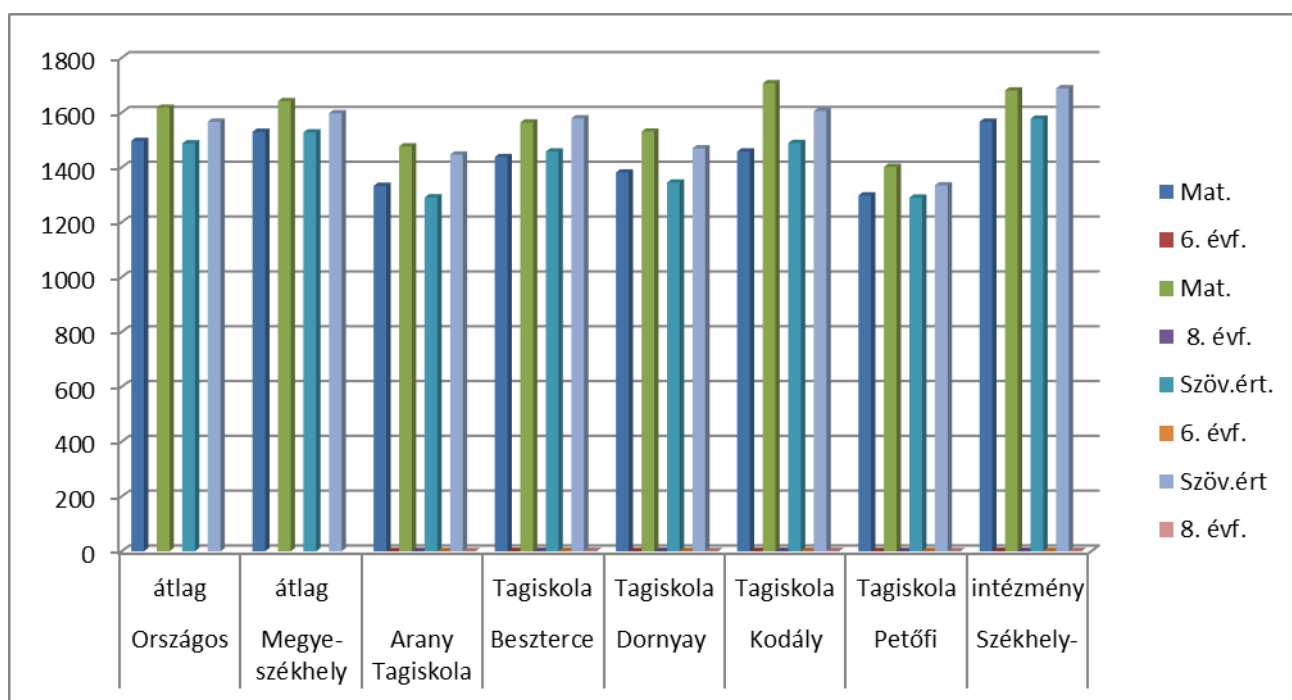
I.3.3 Kompetenciamérés elemzése

2014	Országos átlag		Arany Tagiskola	Beszterce Tagiskola	Dornyay Tagiskola	Kodály Tagiskola	Petőfi Tagiskola	Székhely- intézmény
Mat. 6. évf.	1491	1518	1375 91%	1439 95%	1326 88%	1540 102%	1274 84%	1512 100%
Mat. 8. évf.	1617	1636	1383 85%	1597 98%	1370 84%	1773 108%	1377 84%	1727 105%
Szöv.ért. 6. évf.	1481	1522	1335 88%	1489 98%	1299 85%	1549 102%	1332 88%	1559 102%
Szöv.ért 8. évf.	1557	1587	1369 86%	1507 95%	1335 84%	1692 107%	1381 87%	1710 108%

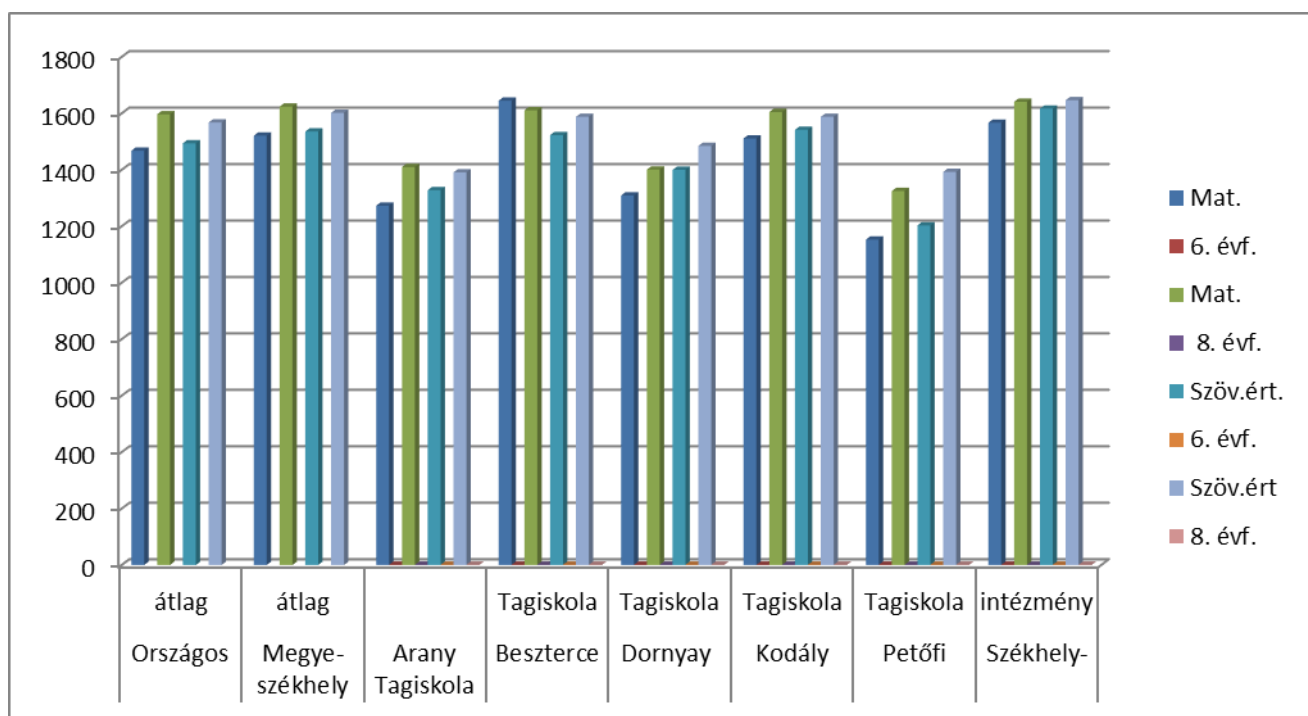
A táblázatok a mérési területek (matematika, szövegértés) átlagos eredményeit tüntetik fel évfolyamonként és tagintézményenként, az országos és a megyeszékhelyi átlagokkal együtt. Az elsődleges viszonyítási csoport a megyeszékhelyi általános iskolák csoportja. A százalékban kifejezett érték az egyes tagintézményeknek a megyeszékhelyi általános iskolák átlageredményétől való eltérését mutatja.

2015	Országos átlag	Megye- székhely átlag	Arany Tagiskola	Beszterce Tagiskola	Dornyay Tagiskola	Kodály Tagiskola	Petőfi Tagiskola	Székhely- intézmény
Mat. 6. évf.	1497	1530	1333 87%	1438 94%	1382 90%	1458 95%	1298 85%	1567 102%
Mat. 8. évf.	1618	1642	1477 90%	1564 95%	1531 95%	1707 104%	1402 85%	1681 102%
Szöv.ért. 6. évf.	1488	1528	1291 84%	1458 95%	1345 88%	1489 97%	1290 84%	1578 103%
Szöv.ért 8. évf.	1567	1598	1447 90%	1579 99%	1470 92%	1606 100%	1335 84%	1689 106%

A táblázatok a mérési területek (matematika, szövegértés) átlagos eredményeit tüntetik fel évfolyamonként és tagintézményenként, az országos és a megyeszékhelyi átlagokkal együtt. Az elsődleges viszonyítási csoport a megyeszékhelyi általános iskolák csoportja. A százalékban kifejezett érték az egyes tagintézményeknek a megyeszékhelyi általános iskolák átlageredményétől való eltérését mutatja

2016	Országos átlag	Megyeszékhely átlag	Arany Tagiskola	Beszterce Tagiskola	Dornay Tagiskola	Kodály Tagiskola	Petőfi Tagiskola	Székhely-intézmény
Mat. 6. évf.	1468	1521	1273 84%	1645 108%	1309 86%	1511 99%	1153 76%	1567 103%
Mat. 8. évf.	1597	1624	1410 87%	1611 99%	1401 86%	1605 99%	1325 82%	1641 101%
Szöv.ért. 6. évf.	1494	1536	1328 86%	1523 99%	1400 91%	1542 100%	1203 78%	1617 106%
Szöv.ért. 8. évf.	1568	1602	1391 87%	1588 99%	1485 93%	1588 99%	1393 87%	1647 103%

A táblázatok a mérési területek (matematika, szövegértés) átlagos eredményeit tüntetik fel évfolyamonként és tagintézményenként, az országos és a megyeszékhelyi átlagokkal együtt. Az elsődleges viszonyítási csoport a megyeszékhelyi általános iskolák csoportja. A százalékban kifejezett érték az egyes tagintézményeknek a megyeszékhelyi általános iskolák átlageredményétől való eltérését mutatja.

Az országos jelentések szerint a településtípusok, települések eltérő szociális-gazdasági összetétele és a szelekció miatt bizonyos képzési formák, településtípusok tanulói eleve más képességekkel, előzetes tudással és motivációval rendelkeznek. Az átlageredményeket tekintve elsősorban a Nyugat-Dunántúl és a Közép-Magyarország régió jó teljesítményét, valamint az Észak-Magyarország és Észak-Alföld régió lemaradását lehet kiemelni.

Ugyancsak az országos elemzések szerint az eredményeknek a tanulók családi háttérrel való összevetése során megfigyelhető, hogy valamennyi évfolyam esetében a családháttér-index növekedésével emelkedik a diákok teljesítménye a két mért területen. Ez azt jelenti, hogy a legjobb és a leggyengébb átlagos eredményt elért régiók között jelentős különbségek vannak.

Ugyanilyen szoros az összefüggés a tanulók mérésen elért eredményei és a továbbtanulási célok között, a magasabb fokozatot elérni kívánók átlagosan jobb eredményt értek el.

A család jellemzőivel, lehetőségeivel szorosan összefügg, hogy egy tanuló milyen továbbtanulási célokat határoz meg a maga számára.

Ezek az összefüggések a Salgótarjáni Általános Iskola és Kollégium statisztikai adatainak elemzése kapcsán is megfigyelhetők, a halmazotthon hátrányos helyzetű tanulók arányát, a továbbtanulási statisztikákat és a kompetenciamérések eredményeit összevetve.

A legjobb és a leggyengébb átlagos eredményt elért tagintézmények között jelentős különbségek vannak. Matematikából 2014-ben 266-366 pontnyi, 2015-ben 269-305 pontnyi, 2016-ban 316-492 pontnyi a volt a különbség a telephelyek között. Szövegértésből pedig 2014-ben 227-375 pontnyi, 2015-ben 280-354 pontnyi, míg 2016-ban 256 pontnyi az az eltérés.

Látható az is, hogy mindkét évfolyamon és mindkét mérési területen a Székhelyintézmény átlaga elérte vagy meghaladta az országos és a megyeszékhelyi átlagot. Ezek az eredmények is összefüggést mutathatnak azzal, hogy az itt tanuló diákok legnagyobb arányban a gimnáziumi képzést választják a 8. évfolyam elvégzése után. A Beszterce-lakótelepi Tagiskola átlageredményei megközelítik vagy eléri az országos és a megyeszékhelyi átlagokat. Megfigyelhető, hogy a Kodály Zoltán Tagiskola átlageredményei a 2014-es tanévhez viszonyítva csökkentek, ami összefüggést mutathat a tagiskola beiskolázási körzetének megváltozásával. Három tagintézmény átlageredményei mindhárom tanévben alatta maradnak az országos és a megyeszékhelyi átlagoknak is. A Petőfi Sándor Tagiskola diákjai legnagyobb arányban a szakiskolai képzést választják.

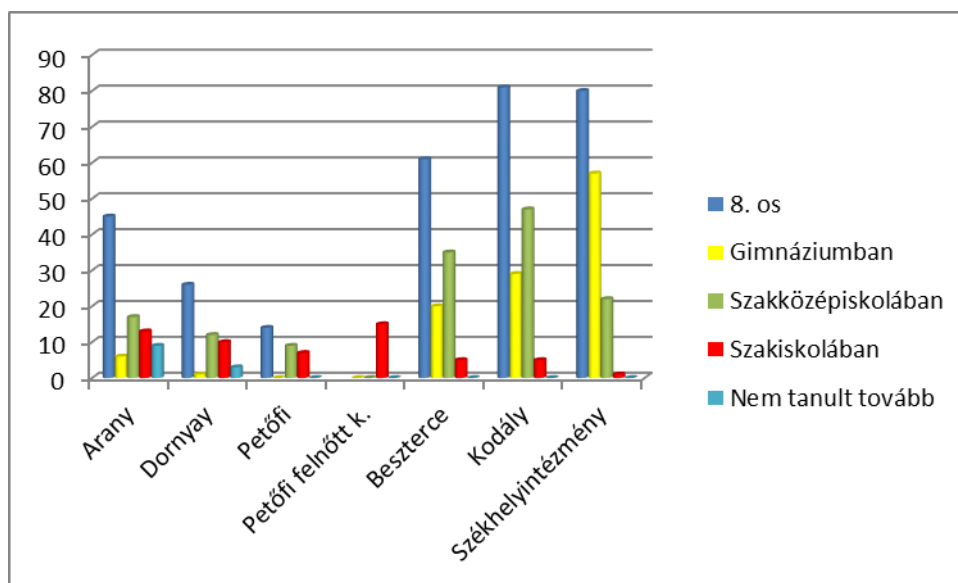
I.3.4. Továbbtanulási adatok

A 2015/16-os és a 2016/17-es tanév továbbtanulási statisztikája alapján a *tanköteles korú* gyerekek jelentős része nyert felvételt a különböző jellegű középiskolai képzésekre. Legnagyobb arányban szakközépiskolába, szakközépiskolába jelentkeztek a diákok (46-47%), a gimnáziumi képzést a tanulók 37-39%-a választotta. Szakiskolai képzésben a tanköteles korú diákok 10-13%-a kezdte meg tanulmányait az általános iskola befejezése után.

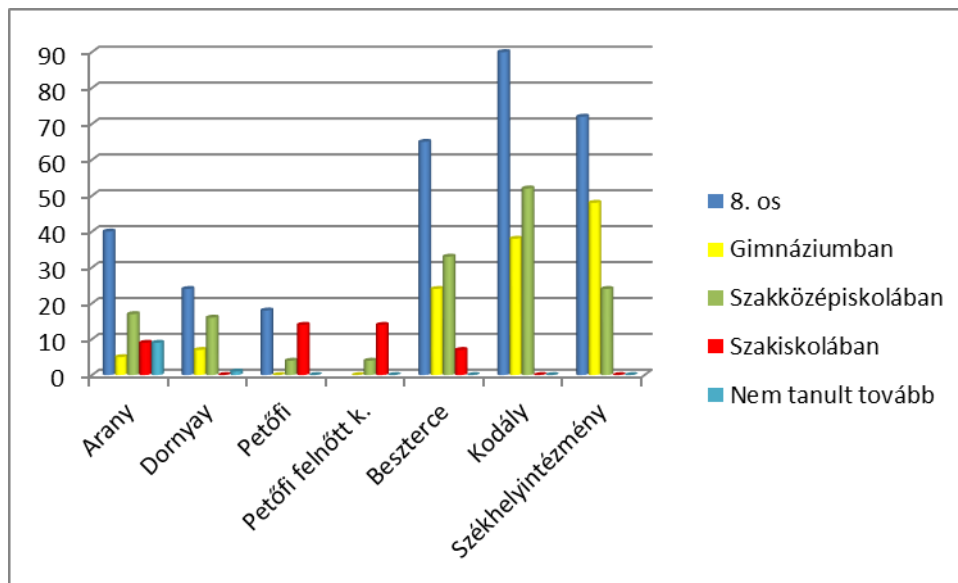
A gimnáziumokba és a szakközépiskolákba elsősorban azokból a tagintézményekből jelentkeznek nagyobb számban, ahol arányaiban kevesebb a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.

A 2015/16-os tanévben 12 fő (a tagintézmények 307 fő 8. évfolyamos tanulójának 4%-a), a 2016/17-es tanévben 10 fő (a 309 fő 8. osztályos tanuló 3%-a) nem tanult tovább. Ezek a diákok azokból a tagiskolákból (az Arany és a Dornay Tagiskola) kerültek ki, ahol jellemzően nagyon magas a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya az adott tagiskolák tanulói összlétszámához viszonyítva.

A Petőfi Tagiskola *felnevelésében* résztvevő, általános iskolai tanulmányait itt befejező fiatalok mindegyike tovább tanult, jellemzően szakiskolában folytatták tanulmányaikat. A 2016/17-es tanévben 4 diák (ez a felnevelésben a 8. évfolyamot befejezők 22%-a) szakközépiskolában tanult tovább.

A 2015/16-os tanév továbbtanulási adatai

A 2016/17-es tanév továbbtanulási adatai

I.3.5. Fittségmérés elemzése

2015	Testösszetétel			Testzsír			Állóképesség			Vázizomzat fittség			Hajlékonyság		
	Az adatok %-ban vannak megadva														
	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ
Országos átlag	8	17	75	8	24	68	27	19	54	0	28	78	0	37	63
Regionális átlag	8	17	75	8	24	68	33	21	46	0	29	71	0	39	61
Arany Tagiskola	8	20	72	10	23	67	39	24	37	0	46	44	0	19	81
Beszterce Tagiskola	9	16	75	6	25	69	24	17	59	0	27	73	0	44	56
Dornyay Tagiskola	12	19	69	11	26	63	13	20	67	0	38	65	0	80	20
Kodály Tagiskola	9	23	68	7	25	68	34	26	40	0	31	69	0	47	53
Petőfi Tagiskola	0	16	84	0	17	83	34	27	39	0	29	71	0	65	35
Székhely-intézmény	10	21	69	6	29	65	32	35	33	0	19	81	0	27	73

FFSZ= fokozott fejlesztés szükséges, FSZ =fejlesztés szükséges, EZ=egészség-zóna

2016	Testösszetétel			Testzsír			Állóképesség			Vázizomzat fittség			Hajlékonyság		
	Az adatok %-ban vannak megadva														
	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ
Országos átlag	8	17	75	8	24	68	27	19	54	0	28	78	0	37	63
Regionális átlag	8	17	75	8	24	68	33	21	46	0	29	71	0	39	61
Arany Tagiskola	10	14	76	2	17	81	34	20	46	0	34	66	0	19	81
Beszterce Tagiskola	9	16	75	6	25	69	24	17	59	0	27	73	0	44	56
Dornyay Tagiskola	15	22	63	17	27	56	13	19	68	0	35	65	0	53	47
Kodály Tagiskola	5	19	76	7	26	67	20	17	57	0	29	71	0	41	59
Petőfi Tagiskola	15	19	66	15	23	62	34	7	49	0	14	86	0	27	73
Székhely-intézmény	7	19	74	6	29	65	30	6	44	0	14	86	0	27	73

FFSZ= fokozott fejlesztés szükséges, FSZ =fejlesztés szükséges, EZ=egészség-zóna

2017	Testösszetétel			Testzsír			Állóképesség			Vázizomzat fittség			Hajlékonyság		
	Az adatok %-ban vannak megadva														
	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ	FFSZ	FSZ	EZ
Országos átlag	9	18	73	8	24	68	25	19	56	0	25	75	0	37	63
Regionális átlag	9	18	73	9	24	67	30	20	50	0	27	73	0	39	61
Arany Tagiskola	10	21	69	8	24	68	25	22	53	0	35	65	0	19	81
Beszterce Tagiskola	7	18	75	8	25	67	22	22	56	0	24	76	0	33	62
Dornay Tagiskola	10	26	64	11	32	57	13	12	75	0	40	60	0	56	44
Kodály Tagiskola	7	21	72	7	26	67	15	17	68	0	24	76	0	58	42
Petőfi Tagiskola	10	14	76	9	16	76	11	13	66	0	19	81	0	44	56
Székhely- intézmény	8	21	71	8	32	60	33	34	33	0	15	85	0	48	52

FFSZ= fokozott fejlesztés szükséges, FSZ =fejlesztés szükséges, EZ=egészség-zóna

A tesztek közül a testtömeg-indexet (testösszetétel) és az állóképességi ingafutás teszt eredményeit kell leginkább kiemelni, mivel az egészség szempontjából ez a két legmeghatározóbb fittségi komponens.

Az országos elemzés adatai szerint az első mérési eredményekhez hasonlóan Közép-Magyarországon és Budapesten a legjobb a fittségi eredmények, míg Észak-Magyarországon a legkedvezőtlenebbek, itt a legrosszabb az átlagos egészségzóna-teljesítési arány (69,1%). Az aerob fittségi teljesítményben a fokozott fejlesztés szükséges zónába kerültek aránya Nógrád megyei tanulók esetében a legkedvezőtlenebb (24,7%).

A testösszetétel adatait tekintve összességében a tagintézmények az országos, de még a regionális adatoknál is kedvezőtlenebb, kevesebb az egészséges zónába kerültek aránya, és lényegesen több a fokozott fejlesztés szükséges zónába kerülő diákok száma. Az állóképességi ingafutás teszt eredményei változatosabb képet mutatnak. Mindhárom évben a Dornay Tagiskola eredményei az országos és a regionális átlag fölött vannak, ebben az iskolában lényegesen magasabb az egészségzónába kerülő tanulók száma. A Székhelyintézmény diákjai esetében a legrosszabb az egészségzóna-teljesítési arány, jelentős mértékben az országos és regionális átlag alatt van.

II. Fejlesztési irányok, javaslatok

II.1. 0-3 éves korcsoport

II.1.1. Területi védőnői szolgálat

A kisgyermekkorai munkacsoport védőnői az alább megfogalmazott fejlesztési irányokra tesznek javaslatokat annak ismeretében, hogy az elérni kívánt cél megvalósulása hosszú időt fog igénybe venni és leginkább a családok együttes fejlesztése útján lehet megvalósítani.

Rendkívül fontos, hogy minden gyerek a lehető legkorábban megkapjon minden segítséget testi, lelki, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez. El kell érni, hogy a családokból hozott halmozott hátrány ne determinálja a gyerekek életét, iskolai eredményességét és felnőtt életét. Ennek érdekében az alábbi javaslatok fogalmazódtak meg:

- Az országos tendenciát Salgótarján is leképezi a szakemberhiány tekintetében-jelenleg is, de ez a várható nyugdíjkor elérésével csak fokozódik, a betöltetlen státuszok száma emelkedni fog! Ha nem adnak plusz juttatásokat, erkölcsi megbecsülést, a képzett, végzős hallgatók más területen vállalnak állást. Hiányoznak az alapellátás szakemberi: gyermekorvosok, védőnők, korai fejlesztést végző szakemberek.
- Támogatott képzések biztosítása a már itt dolgozó szakembereknek a másoddiploma megszerzéséhez. Pl. védőnői vonalon a laktációs szaktanácsadó képzés során megszerzett ismereteket a hátrányos helyzetű lakosság körében is tudnák hasznosítani, hiszen körükben is csökkent a szoptatni akaró anyák száma.
- Szakemberek számára is fontos lenne olyan jellegű képzés, melynek során megismerhető a roma értékrend, kultúra, hagyomány, mert ezek ismeretében lehet célirányosan segíteni.
- Az új védőnői szűrési módszertan végzéséhez szükséges a feltételek, tárgyi eszközök biztosítása valamennyi védőnői tanácsadóban.
- A 0-3 éves korcsoportnál az volna a legfontosabb, hogy a szülő képes legyen felismerni a gyermek eltérő fejlődési ütemét. Ehhez azonban szükséges, hogy tisztában legyen a három év alatti egészséges gyermek paramétereivel (testi- és érzékszervi fejlettség, értelmi-, beszéd- és szociális fejlettség), mi az, amit az adott életkorban önállóan vagy segítséggel csinálnia kell. A védőnőknél 2017-ben bevezetett új mérési módszertan jó és hatékony, viszont Salgótarjánban magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, alulszocializált szülők száma, akiknél alapvető hiányosság az értő olvasás, így a módszertani kérdőív kitöltésénél segítséget igényelnek. Éppen ezért fontos a szülők részére szervezett minél szélesebb körű ismeretterjesztés.
- Biztos Kezdet Gyerekházak létesítésére városokban is legyen lehetőség.
- Nyitott Ház, mint a közösségfejlesztés lehetősége, olyan programok lehetőségének felkínálása, melyekkel „becsalogathatóak” lesznek az érintettek és miután önmaguktól

vesznek majd részt az újabb és újabb programokban, észrevétlenül ők kis változnak, fejlődnek, tanulnak. Ilyen programok lehetnek:

- baba-mama klub
 - ringató
 - helyes pénzbeosztás, takarékoskodás
 - életmód tanácsadás
 - Optimális Családtervezési Szolgáltatás
 - zenei oktatás, táncház
 - Bea asszony főzőiskolája
 - használt szemüvegkeretek gyűjtőpontja
-
- A leghátrányosabb városrészekben a helyben nyújtott szolgáltatások biztosítása.
 - Alkalmankénti gyermekfelügyelet vállalkozó nagymamákkal.
 - Roma értelmiségiek területünkön történő megtartása, bizalom felújuk.
 - Nyitott, elérhető szabadtéri sportolási lehetőségek segítőkész, elhivatott szakemberek vezetésével.

II.1.2. Százszorszép Bölcsőde

A Százszorszép Bölcsőde mondhatni szerencsés helyzetben van: minden ellátás és eszköz rendelkezésre áll az intézményben. Hasznos lenne azonban a szülők részére gondozási-nevelési témában szakértők bevonásával megvalósuló tanácsadás az intézményben. Jelenleg nincs speciális nevelési igényű gyermek a bölcsődében, azonban bármikor bekerülhet. Az ő speciális gondozásukhoz, nevelésükhöz szükséges személyi/tárgyi feltételek nem állnak rendelkezésre.

II.1.3. Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

- A Szakszolgálatnál a korai fejlesztés keretében 0-5 éves gyermekek kapnak komplex (értelmi – mozgás – látás – hallás területét érintő), személyre szabott gyógypedagógiai fejlesztést. Jelenleg minden korai fejlesztést vagy fejlesztő nevelést igénylő gyermek megkapja a neki szükséges ellátást.
- A szakfeladatok teljes ellátásához szükség volt külső szakemberekkel való szerződéskötésekre: jelenleg 11 gyermeket érintő heti 24 óra ellátása, 5 nem a NMPSZ Salgótarjáni Tagintézményének főállású szakemberével valósult meg. A szakfeladatok gördülékenyebb ellátásához szükség volna még főállású szakemberekre ezen a területen (elsősorban logopédus, szomatopedagógus végzettséggel).
- Szükséges volna a megfelelő ellátás biztosításához további speciális eszközök, fejlesztő játékok beszerzése. Például: képességfejlesztő játékok, járássegítő eszközök, pozicionáláshoz szükséges modulok, speciális támasztékok, speciális bútorok, sérülés specifikus eszközök. Ezek beszerzése hosszadalmas és költséges folyamat, ám a gyermekek érdekében elengedhetetlen. A meglévő eszközök a nagy igénybevétel és gyakori használat miatt gyorsabban amortizálódnak.
- Az intézményben jelenleg két teremben történik a fejlesztés. A helyiségeken általában az Illyés Gyuláné Iskola dolgozóival osztoznak. Szerencsés lenne, ha a szakemberek munkájához megfelelő tér állna rendelkezésre és jól kialakított helyiségekben

szervezhetnék

- meg a gyermekek ellátását.
- A szakember- és eszközhiányon túl nehezíti a segítségnyújtást a kisbabás várakozás feltételeinek hiánya (az ételmelegítéshez mikrohullámú sütőt a dolgozói kollektíva már vásárolt, de hiányzik még a gyermek méreteihez igazodó bútorzat, etetőszék, fellépő mosdóhasználat, WC-szüksítők toalett használat, megfelelő váróterem, elkülönített pelenkázó helyiség).
- A területen dolgozó kollégák fontosnak tartják a társszervek együttműködését, a kapcsolatépítést, a tudásbázis gyarapítását. Anyagi támogatás hiányában a költségtérítéses képzéseket ebben az évben nem állt módjukban igénybe venni a dolgozóknak.

II.1.4. Család- és Gyermejjóléti Szolgálat / Család- és Gyermejjóléti Központ

- A minden területen tapasztalt szakemberhiány a gyermekvédelemben is leképezi az országos átlagot. Az intézményben az ellenőrzések során évről évre megállapításra kerül, hogy nincs meg a kötelező szakmai létszám. Mindez a megfelelő feladatellátást nehezíti. Az intézmény jelenleg ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik, a Szolgálatnál 9, a Központnál 1 betöltetlen státusz van. A végzett hallgatók „szakmában történő” elhelyezkedésének ösztönzéséhez és a jelenlegi dolgozók megtartásához elengedhetetlen lenne a szakemberek bérének – munkájukat elismerő – rendezése, az ország egyes területeihez hasonlóan veszélyeztetettségi pótlék bevezetése, ugyanis a családsegítők, esetmenedzserek a gyermekekkel kapcsolatos különböző hatósági intézkedések során ki vannak téve a bántalmazás, agresszivitás veszélyének.
- A családlátogatások során egyéb egészségi ártalmak (fertőzések) is érhetik őket. Ezek elkerülése érdekében fontos lenne az érintett szakemberek részére védőoltások adása, szervezett szűrővizsgálatokon való részvételük, a Népegészségügyi Főosztály által szervezett Egészségnapon való részvétel biztosítása.
- A munkavégzéshez elengedhetetlen a megfelelő tárgyak, eszközök megléte. A Szolgálat és a Központ által kötelezően ellátandó, egyre bővülő feladatok ellátására a jelenleg rendelkezésre álló tér egyre kevésbé alkalmas akár a kliensek fogadása és a velük való munkavégzés, akár a dolgozók tekintetében, valamint a tárgyi feltételek sem biztosítottak minden esetben.
- A gondozott családok tekintetében összességében a leghatékonyabb eredmény a szülők minél szélesebb körű bevonásával érhető el, akár szankcióhoz kötötten, kötelező jelleggel pl. köteles legyen részt venni a részükre szervezett felvilágosító, ismeretbővítő foglalkozásokon, és jelenléti ív igazolja a részvételt. A kiskorú várandósok esetében is tapasztalható a szükséges ismeretek hiánya, emiatt szükséges lenne őket is bevonni ismeretterjesztő foglalkozásokba (pl. családtervezés, csecsemőgondozás, szülői szerepek, háztartási ismeretek).
- A leggyakrabban tapasztalható probléma a gondozottaknál az elégtelen személyi- és környezeti higiénia, amely a családokban nevelkedő összes gyermeket érinti, így a három év alatti korosztályt is. Gyakran előfordul, hogy az újszülött hazaadásának minimális feltételei nem teljesülnek a családok részéről. Célszerű lenne a védőnőkkel, gyámhatósággal közösen protokollt kidolgozni arra vonatkozóan, hogy mi az a minimális feltétel, amelyet teljesíteni kell a szülőknek ahhoz, hogy újszülöttje a kórházból hazaadható legyen.

- Salgótarjánban a Jónás- telep, Határ úti szegregátum kiemelendő ebből a szempontból. Ezen a településrészen a higiénés állapotok nem érik el az elfogadható szintet. Nem túlzás azt állítani, hogy a Jónás- telep a város leginkább lecsúszó része. Mindezen körülmények súlyosan veszélyeztetik az ott élő gyermekek egészséges fejlődését. A családsegítők és esztanendzserok rendelkezésére álló eszközök nem elegendőek a jelentősebb változások elérésére, ugyanakkor az óvodák és iskolák tőlük várják a megoldást. Számos jelzés érkezik a nem megfelelő külső és belső környezet, személyi higiénével kapcsolatos problémák miatt, azonban hatékonyság és eredmény csak a társszervek szoros együttműködésével érhető el.

II.2. 3-6 éves korcsoport

A gyerekek helyzete, esélyegyenlőségének vizsgálata településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési irányok, segítségnyújtás megnevezése
A gyermekek szocializálódásának elősegítése	
<p>A gyermekek első közösségbe kerülésekor jelentkező együttélés, társas érintkezés szabályait nem ismerők számának növekedése, hiperaktív és pszichés problémákkal küzdő gyermekek beilleszkedési zavarai, agresszió megjelenése.</p> <p>A családi kapcsolatok fellazulása, kommunikációs zavar/kommunikáció hiánya a családban.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Leendő óvodások számára szülőkkel közös, játékos találkozók „Ovicsalogató, Játsszóház” programok szervezése. - Családlátogatás a családok megismeréséhez, problémák feltérképezése óvodapedagógus és szociális segítő részvételével. - Anamnézis felvétele szülői adatszolgáltatás segítségével. - Anyás beszoktatás során egyéni beszélgetések a következetes nevelésről, az óvoda megkedveltetéséről, csoportszokásokról. - Gyermekek megismerő technikákkal a gyermek érdeklődési körének, szükségleteinek feltérképezése. - Szülői értekezlet szervezése, csoportszintű társalfogadó játékok, drámajátékok témákban, rendszeres fogadóórák lehetőségének biztosítása, a családok segítése: tanácsadás, pszichológiai, életvezetési, gyermeknevelési, egészségügyi témakörben, ha szükséges pszichológus bevonásával. - Mentálhigiénés tréningek, előadások szervezése szülők számára a szülői szerepek, konfliktuskezelési, agressziókezelési technikák megismertetése mediátor, pszichológus bevonásával, a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereinek

<p>A szociális segítség eszköztárának kialakítása, kompetens szakemberek bevonása az óvodai szociális segítségbe. Együttműködések kialakítása, fejlesztési tervek készítése.</p> <p>Utánkövetés.</p> <p>A vizsgált és gondozott gyermekek szocializálódásának nyomon követése az általános iskola befejezéséig.</p>	<p>közreműködésével.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biztos kezdet program bevezetése, és működtetése a szülők érdekelte tételeiben. Időszakos óvodai karitatív tevékenységek: játék, ruhagyűjtés, börze szervezése. - Szociális segítő rendszeres jelenléte az óvodában, aki összekötő szerepet tölt be az intézmény, a szülők, a Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, védőnői hálózattal, és az óvodapedagógusokkal. Adott intézményben meghatározott időben és helyen nyújt segítséget a szülők számára a problémáik megoldásában. - Óvoda- iskola zökkenőmentes átmenetét biztosító és a gyermekek egyívű fejlesztése céljából munkacsoport létrehozása, a gyermekek fejlettség szerinti beiskolázása, beilleszkedésének, fejlődésének nyomon követése érdekében. - Közös hospitálások, szakmai tapasztalatok megbeszélése az óvoda-iskola között. (elsős tanító néni látogatása az óvodában, óvodapedagógusok látogatása az elsős gyermekeknél.) - Tájékoztató lapok átadása az általános iskoláknak, amely a gyermekek iskolakészültségi szintjét tartalmazzák. - Leendő első osztályosok látogatása az iskolákban.
<p>A gyermekek korai fejlesztése</p>	

<p>A korai fejlesztés és a hozzá kapcsolódó információk hiánya. A szülők aluliskolázottsága, zárkózottsága miatt a korán feltárható problémák felismerésének a hiánya.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A Köznevelési Törvényben lefektetett integrált nyomon követő rendszer /INYS/ hatékonyabb működtetése, és a három éves kortól kötelező óvodáztatás megvalósulása érdekében műhelyfoglalkozások szervezése a szakszolgálat és az óvodapedagógusok között. A korai fejlesztésből óvodakötelessé váló gyermekek elhelyezésével, óvoda kijelölésével kapcsolatosan felmerülő személyi, tárgyi feltételek megbeszélése.
<p>Szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése</p>	
<p>A hátrányos helyzetű gyermekek sokszor érzik magukat kirekesztettnek, hiszen erősen korlátozott anyagi lehetőségeik miatt nem jutnak el kirándulásokra, táborokba, ki sem mozdulnak a legszűkebb környezetükből. A szabadidő hasznos eltöltését nem ismerik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A nyári időszakban az ügyeletet tartó óvodában megvalósítható kulturális programok, projekt hetek egyenlő hozzáféréseinek biztosítása. - Csoportos, és intézményi szintű kirándulások szervezése. - A városban és a város külterületeiben is biztosítani kellene a közösségi centrumok működését (kulturális ház, alapítványi klubházak vagy közösségi házak), amelyek a szünetekben az adott helyszínen meg tudják szervezni a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltését. - Az egyes óvodák specialitásának felhasználásával a jó gyakorlatok megvalósításával a gyermekek élményanyagának dúsítása. - EFOP 3.1.3. esélyteremtő óvoda projekt keretében megvalósuló programok elérhetővé tétele a Salgótarjáni Összevont Óvodák érintett tagintézményeiben.
<p>Szülők passzivitása, megfelelő képesítésű és számú szociális segítő foglalkoztatásának hiánya, túl sok „problémás” gyermek egy-egy intézményben, a szociális segítőket leterheltsége. Szükség esetén a szociális segítőket tagóvodák közötti „átjárásának” lehetővé tétele, szoros és hatékony együttműködés kialakítása a családok és a szakemberek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Megfelelő képzettségű és empatikus szociális segítőket számának emeléséhez, képzéséhez, igény szerinti alkalmazásához szükséges feltételek megteremtése. - Az átjárhatóság biztosítása.

között	
Pályázati forrás, központi költségvetési forrás lehívása, önkormányzati pénzügyi hozzájárulás bevonása.	- EFOP 3.1.3. pályázat működtetése. Szponzorok felkutatása. Helyi pályázati lehetőségek biztosítása a programok megvalósításához az intézmények számára.

II.3. 6-16 éves korcsoport

A helyzetelemzésből a következő megállapítások vonhatók le:

II.3.1. Statisztikai adatok elemzése

- A korcsoport létszámát megvizsgálva megállapítható, hogy a salgótarjáni lakóhellyel rendelkezők száma csökken.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya minden iskolában növekszik. Az arányok tekintetében a tagiskolák között jelentős eltérések tapasztalhatók.
- Az igazolatlan mulasztások száma magas azokban a tagiskolákban, ahol arányaiban több a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszáma.
- A BTM-es tanulók létszáma folyamatosan emelkedik, az SNI-s tanulók létszáma csökken.
- Egyre több a valamilyen problémával küzdő gyermek. Óriási szakemberhiánnyal küzd a szakszolgálat.
- Tanulói létszámnövekedés tapasztalható a kizárólag sajátos nevelési igényeket ellátó nevelési-oktatási intézményben.

II.3.2. Mérések elemzése

- Idegennyelvi mérés: A tagiskolák között jelentős különbségek vannak. Alacsony átlagpontszám jellemző azokban az intézményekben, ahol sok hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diák tanul.
- Kompetenciamérés: Az országos átlag alatt teljesít a tagiskolák fele, egy tagiskola országos átlag körüli eredményeket ér el, két tagiskola teljesítménye meghaladta az országos átlagot.
- Fittségmérés: Az átlagos egészségzóna-teljesítési arány alacsony.

II.3.3. Továbbtanulási adatok

- Legtöbb tanuló a szakgimnáziumokban, szakközépiskolákban tanul tovább, gimnáziumi képzést kevesebben választottak. Szakiskolákba jelentkezők aránya a legalacsonyabb. Nem tanult tovább a tanulók 3-4%-a. A tanulók helyzete is hatással van a továbbtanulásra.

A helyzetelemzésben meghatározott problémakörök alapján a fejlesztési irányokra vonatkozó javaslataink a következők:

<i>Problémakör</i>	A tanulólétszám csökkenése
<i>Lehetséges okok</i>	A város lakossága csökken. Alacsony születésszám. Elvándorlás.
<i>Lehetséges fejlesztési és megoldási javaslatok</i>	A város lakosságának megtartásához a lehetséges eszközök kiaknázása (pl.: kulturális-, sport-, turisztikai fejlesztések)

<i>Problémakör</i>	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának növekedése
<i>Lehetséges okok</i>	Családi körülmények (alacsony jövedelem, alacsony iskolai végzettségű szülők). Bizonytalan lakhatás. Lelki és testi elhanyagolása családban.
<i>Lehetséges fejlesztési és megoldási javaslatok</i>	Tovább lépés a befogadó, elfogadó iskolává válásban <ul style="list-style-type: none"> – a differenciált foglalkoztatás módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztése – traumatudatos ellátással kapcsolatos módszertani elemek, inkluzív oktatás módszereinek megismerése – szülőkkel való kommunikáció, kapcsolattartás javítása – szülők nevelési elveinek megismerése, összehangolása az iskola elvárásaival (a gyermek érdekében) – szülők nevelőmunkájának támogatása (felvilágosítás, tájékoztatás stb.) a partnerszervezetek bevonásával – konfliktus-megoldási technikák elsajátítása és elsajátíttatása Pályázati források kiaknázása: táboroztatási, kirándulási lehetőségek helyben és városon kívül is, mozi, színház, könyvtár látogatása, ezen lehetőségek kiaknázásához anyagi támogatás megszerzése <ul style="list-style-type: none"> – Konfliktus- és agressziókezelési tanfolyamokon való részvétel biztosítása a pedagógusoknak, ilyen jellegű tréningek folyamatos biztosítása a tanulók számára A szegregálódás visszafordítása <ul style="list-style-type: none"> – iskolai eredményesség növelése Lobbizás, partnerkapcsolatok javítása az infrastruktúra korszerűsítése, nevelő hatásának megerősítése érdekében <ul style="list-style-type: none"> • minden köznevelési intézményben a szükséges tárgyi feltételek biztosítása

	<ul style="list-style-type: none"> • szociális munkás biztosítása az iskolákban a HHH arány figyelembevételével • gyermekjóléti szolgálat szakemberhiányának csökkentése • szülők nevelési kompetenciáinak fejlesztése (már az óvodai ellátás során is) • Pályázati programok összehangolása <p>– településrészek szociális hátránykompenzálása, közösségi életének szervezése</p> <p>– szegregátumok felszámolása, kolóniák rehabilitációja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Munkahelyhez jutás elősegítése • A szülők továbbtanulásának ösztönzése • A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányának figyelembevétele az osztályok indításának engedélyezésénél • Az önkormányzat segítségnyújtása a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal való mindennapos, erős kapcsolat fenntartásában • Iskolapszichológus állandó jelenléte a tagintézményekben (különös tekintettel azokra a tagintézményekre, ahol nagyon magas a halmozottan hátrányos helyzetű diákok száma) <p>Tanodák működése, működtetése, az iskolák és a tanodák együttműködése</p> <p>A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók viselkedésének, alacsony iskolai teljesítményének hátterében gyakran a feldolgozatlan traumák (hosszantartó nélkülözés, bizonytalan lakhatás, családban jelenlévő alkoholizmus, erőszak, lelki és fizikai elhanyagolás, börtönviselt családtag) állnak.</p> <p>Egyre több tanulónál tapasztalható a durva beszéd, magatartási probléma, agresszív és destruktív viselkedés.</p> <p>A tagiskolák között a tanulói összetételt tekintve jelentős különbségek alakultak ki.</p> <p>Ezekben az intézményekben kiemelten fontos lenne iskolapszichológus állandó jelenléte.</p>
--	--

<i>Problémakör</i>	Igazolatlan mulasztások magas száma
<i>Lehetséges okok</i>	Negatív családi háttérminta Motiváció hiánya Szenvedélybetegség Korai munkavállalás. Testi és lelki elhanyagoltság
<i>Lehetséges fejlesztési és megoldási javaslatok</i> <i>Megjegyzések</i> <i>kiegészítések</i>	Együttműködési formák erősítése a támogató szervezetekkel (Családsegítő, egészségügyi, segély, civil stb.) Roma Önkormányzattal való együttműködés <ul style="list-style-type: none"> • roma koordinátorok fontos szerepe Családlátogatások Szülők bevonása az iskolai életbe Konfliktuskezelések Tanodák A gyermekorvosok akaratlanul is növelik az igazolatlan mulasztott órák számát- hiányzás okaként családi okokat vagy szülői kérésre való hivatkozást adnak meg. A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézményekben is óriási szakemberhiány van, így még több idő telik el a jelzések és az azokra adott válaszok, intézkedések között.
<i>Problémakör</i>	SNI-s/BTMN-es tanulók számának növekedése
<i>Lehetséges okok</i>	Több a sérült, lemaradással küzdő gyermek. Korai iskolakezdés Tanulói készség, képesség és kompetenciák hiánya

<p>Lehetséges fejlesztési és megoldási javaslatok</p>	<p>Alacsony, illetve kis létszámú osztályok indítása, az ehhez szükséges törvényi lehetőségek biztosítása.</p> <p>Csoportbontási lehetőségek biztosítása.</p> <p>Együttműködések erősítése szülők, óvodapedagógusok és pedagógusok, gyógy- és fejlesztőpedagógusok között.</p> <p>Szakemberek és asszisztensek számának növelése az iskolákban.</p> <p>Gyógypedagógiai asszisztens</p> <p>Pedagógusok módszertani megújulása</p> <p>Fejlesztő foglalkozások számának emelése.</p> <p>Tanórai differenciálások</p> <p>Tanulóközösség érzékenyítése</p> <p>Esetmegbeszélések, konzultációk.</p> <p>Nyugodt fejlesztési tér biztosítása, kialakítása</p> <p>Fejlesztő eszközök, játékok biztosítása, folyamatos pótlása, kiegészítése.</p> <p>Utazó gyógypedagógiai tevékenység: az integráltan nevelt és oktatott gyermekek, tanulók számára kijelölt nevelési, oktatási intézmények vezetőivel, pedagógusaival való kapcsolattartás, a rehabilitációs és habilitációs órák megszervezése, valamint a gyermekek, tanulók igényeinek megfelelő gyógypedagógiai szolgáltatás biztosítása, célzott fejlesztő munka habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon.</p> <p>A nevelő-oktató munka fejlesztéséhez, módszertani támogatáshoz egy eszközpark létrehozása lenne szükséges, mivel a fejlesztő tevékenység nem egy, hanem számos intézményben történik, így az Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskolában szükséges lenne egy fejlesztőeszköz kölcsönző kialakítása a pedagógusok számára.</p> <p>A „Flóra” Fogyatékos Gyermekek és Nevelők Természetbarát és Tájvédelmi Egyesülete nonprofit szervezet az intézményben tanuló speciális ellátást igénylő, sérült (értelmileg, érzékszervileg, mozgásban, autista és halmozottan sérült) gyermekek, fiatalok és a velük foglalkozó nevelők részére tartalmaz, kapcsolatteremtő és értékteremtő szabadidős tevékenységek (kulturális, sport, természetjárás stb.) keretében biztosít lehetőséget a kultúra, sport, természetvédelem és szakképzés területén az egyéb lehetőségek kihasználására. Az egyesület által szervezett és koordinált programokhoz, versenyekhez utazási támogatás biztosítása..</p>
--	--

	<p>Igen nagy problémát jelent a fejlesztő foglalkozások órarendbe illeszthetősége, tanuló és fejlesztőpedagógus órarendjének összehangolása.</p> <p>Speciális helyzetben van, és igen speciális munkát végez az Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola.</p> <p>Az eredményes gyógypedagógiai fejlesztő munka mérhető eredményei a következők:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A sikeres integrációnak köszönhetően a gyermek teljesíteni tudja az adott, számára meghatározott követelményeket. • Jobb teljesítményeket érnek el különböző tantárgyak esetén. Növekedik a továbbtanulás lehetősége az SNI-s tanulók számára is. <p>Mivel az integráló intézmények kevés eszközzel rendelkeznek, többféle és akár évente változó, különböző típusú SNI-s gyermek/tanuló jár az egyes intézményekbe, így eltérő a fejlesztésükhöz szükséges eszközigény is. Ez a kölcsönzési lehetőség sok segítséget nyújtana az iskolákban dolgozó fejlesztő pedagógusoknak.</p> <p>A város vezetése a szülők bérlet támogatásával megsegítette azt a törvényi áthidalást, hogy a szülők kedvezményesen (nyugdíjas bérlet) tudják kísérni salgótarjáni lakosú gyermeküket az oktatási intézménybe.</p>
--	--

<i>Problémakör</i>	Országos méréseken való gyenge teljesítmény
<i>Lehetséges okok</i>	<p>Támogató hatások hiánya</p> <p>Motiválatlanság</p> <p>A tanulók eltérő szociokulturális háttéréhez viszonyítva életidegen feladatok</p> <p>A feladatok mennyisége nincs összhangban a tanulók életkori sajátosságaival</p>

<i>Lehetséges fejlesztési és megoldási javaslatok</i>	<p>Eredmények részletes kielemezése</p> <p>Fejlesztési tervek készítése</p> <p>Tanulók egyéni kompetencialapú fejlesztése</p> <p>Módszertani megújulás</p> <p>Tapasztalatcsere jól teljesítő iskolákkal.</p> <p>Az iskolák és szülők közötti kommunikáció fejlesztése, erősítése</p> <p>Szinte minden tagintézményben gondot jelent a különböző szakok ellátása, több helyen lenne szükség testnevelés, matematika vagy nyelv szakos pedagógusra.</p>
--	---

<i>Problémakör</i>	1.NETFIT mérések eredményei elmaradnak az országos átlagtól (az állóképesség kivételével)
<i>Lehetséges okok</i>	
<i>Lehetséges fejlesztési és megoldási javaslatok</i>	<p>Testnevelőhiány megoldása</p> <p>Külső partnerek bevonása, ennek anyagi lehetőségeinek biztosítása</p> <p>Tornatermek, iskolai sportpályák állapotának javítása, sporteszközök számának növelése, folyamatos pótlása</p> <p>Egészségnevelési program felülvizsgálata</p> <ul style="list-style-type: none"> • egészséges táplálkozás és • fizikai aktivitás befolyásolása érdekében • védőnővel tartott órák <p>Külső partnerek nagyobb mértékű bevonása az egészségnevelésbe</p> <p>Szülők szemléletének befolyásolása</p> <p>SITI: rendszeres előadások az iskolákban az iskoláskorúakat veszélyeztető helyzetekről, szerekről, következményekről a tanulóknak</p> <p>Nőgyógyász, dietetikus, ortopédus előadása gyerekeknek, szülőknek</p> <p>Hátránykompenzáló tevékenység megerősítése, stabilizálása</p> <p>.</p>

<i>Problémakör</i>	2. A nyelvi és a kompetenciamérések eredményei elmaradnak az országos átlagtól
<i>Lehetséges okok</i>	

<p><i>Lehetséges fejlesztési és megoldási javaslatok</i></p>	<p>Nyelvi kompetenciák fejlesztése minden órán (magyar és idegen nyelvi is)</p> <p>Matematikai, természettudományos, szövegértési stb. kompetenciák fejlesztése csoportban és egyénileg is</p> <p>Tanulói együttműködésen alapuló tanulási technikák kiterjesztése minden tárgyból</p> <p>Tanodák, közösségi terek, szociális munkások/segítők a településrészekben (különösen a szegregátumok körzetében)</p> <p>Pályázatok az iskolán kívüli tanulási lehetőségek bővítésére, a tanulási motiváció növelésének támogatására (az iskolák igényeit figyelembe véve!)</p> <p>Korrepetálások órarendbe illeszthetősége, kisebb osztálylétszámok, csoportbontások lehetőségének biztosítása</p> <p>A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók az országos méréseken gyengébben teljesítenek, illetve a lemorzsolódással is jobban veszélyeztetettek.</p> <p>Nekik több megsegítésre, egyéni foglalkozásra van (lenne) szükség.</p>
---	---

<p><i>Problémakör</i></p>	<p>Nem tanul tovább a tanulók 3-4%-a</p>
<p><i>Lehetséges okok</i></p>	<p>Mikrokörnyezet negatív hatása</p> <p>Motiválatlanság</p> <p>Túlkorosság</p> <p>Korai munkavállalás</p> <p>Korai gyermekvállalás</p>
<p><i>Lehetséges fejlesztési és megoldási javaslatok</i></p>	<p>Az iskola és a szülők közötti kommunikáció erősítése</p> <p>Tájékoztatás a felnőttoktatás, felnőttképzés lehetőségeiről</p> <p>Felzárkóztatás</p>

III. Összegzés

A feltárt problémákra javasolt fejlesztési irányok csökkenthetik a családokból hozott hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetet. Hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a különböző hátrányok ne determinálják, ne határozzák meg a gyerekek iskolai eredményességét, és így felnőtt életükben is sikeresebbek lehessenek.

Az eredményességet csökkentő tényezők között szerepel azonban a **minden területen** (szaktanárok, előregedő nevelőtestületek, családsegítők, iskolapszichológusok, fejlesztő pedagógusok, pedagógiai asszisztensek) jelentkező **szakemberhiány**.

Mindenképpen fontos lenne a **kisebb létszámú osztályok** indításának lehetősége, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, illetve az SNI-s és BTM-es tanulók létszámát fokozottan figyelembe véve az eredményesebb tanulási-tanítási folyamat érdekében.

Hátrányos helyzetű térségként nagyon fontos a HH és HHH tanulók felzárkóztatása, hiszen az eleve képességiánnal érkező tanulóknak még kevesebb az esélye a felzárkózásra. Kiemelt feladat, hogy a HH és HHH gyermekek felzárkóztatásába bekapcsolódjon a fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus és egyéb szakember. Az előbbieken említett szakembereknek napi szinten kellene jelen lenni az iskola és a gyermekek életében, hogy fejlesztő és ismeretbővítő tanulássegítéssel (korrepetálás) segítsék a diákok felzárkózását. A fiatalok hátrányainak enyhítésében és fejlesztésében fontos szerepet játszhatnak a tanoda programok, a jelenlétházak és egyéb pályázati programok. Ezáltal az iskolarendszeren belüli és azon kívüli segítő programok által lehetővé válik, hogy a tanulók ne vigyenek haza házi feladatot, és minden fejlesztés és tanulássegítés itt valósuljon meg.

Az eredményesebb oktatás érdekében indokolt lenne az **óratervi órák számának csökkentése**, mert a gyerekek túlterheltek. A kötelező magas óraszámok miatt nehezen, vagy pedig egyáltalán nem illeszthető be korrepetálás vagy fejlesztő foglalkozás a délelőtti időszámban. Későbbi időpontokban már ezek a foglalkozások nem kellőképpen hatékonyak, a tanulók még nehezebben motiválhatók. A **pedagógusok magas kötelező óraszám** is akadályt jelent, nem vagy nehezen található olyan időszámban, amikor korrepetálni, fejleszteni tudnának, vagy tehetség gondozással szakköri keretben foglalkozhatnának. Szükséges lenne az ő kötelező óraszámuknak a **csökkentése** is. Sajnos, az egyre fokozódó pedagógushiány (különösen néhány szaknál és a szegregátumok környezetében levő iskolákban) ezt nem igazán teszi lehetővé.

A pedagógusok túlterheltsége miatt nehézségekbe ütköznek a szakmai tapasztalatcserek, esetmegbeszélések, szükséges családlátogatások időpontjainak egyeztetése, összehangolása is.

Szükség van a **tananyagok átgondolására** is. Minden tantárgy esetében kevés az idő, az óraszám a tanult anyagrészek ismétlésére, elmélyítésére, begyakorlására. Így a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében csak mélyítjük, erősítjük a már úgymint meglévő hátrányokat. Nem rendelkeznek biztos alappal, a képességek, készségek,

kompetenciák nem fejlődnek, így egyre több kudarc éri őket, ez pedig idő előtti kiégettséghez, frusztráltsághoz vezet.

A lemorzsolódás, és a végzettség nélküli iskolaelhagyás felszámolása végett célszerű lenne a tankötelezettség 18 évre történő emelése.

Záró gondolatok

Az elkészült anyag egy átfogó képet és részletes elemzést ad Salgótarján Megyei Jogú Város területén élő illetve tanuló 0-16 éves korosztály helyzetéről. A problémák feltárása után javaslatokat fogalmaz meg a fejlesztési irányokról.

Az egészségnevelés, a korai szűrés, a diagnosztika és a terápia rendszerszerű működtetése a köznevelési intézményekben a kiemelt feladatok közé kell, hogy tartozzon.

Az óvodákban, iskolákban biztosítani kell a hátrányos helyzetű gyermekek kompenzációját, a sajátos nevelési igényű tanulók minőségi ellátásának hatékonyságát, és az ehhez szükséges megfelelő számú- és végzettségű szakember meglétét.

Elengedhetetlen a pedagógiai szakszolgálat és a nevelési-oktatási intézményben dolgozó gyermekvédelmi felelős, óvoda- és iskolapszichológus, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat, az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás közti együttműködés szorosabbá tétele, a jelzőrendszer használata.

A megfelelő helyi, önkormányzati és intézményi együttműködések például segíthetnek a végzettség nélkül lemorzsolódás megelőzésében. Vannak azonban olyan problémák, amelyet helyi szinten nem lehetséges megoldani, ezért ehhez magasabb szintű szabályozás szükséges. Ilyen magasabb szintű jogszabály módosítást igényel a 18 éves tankötelezettség bevezetése és a 0. osztályok elindítása az alapfokú köznevelési intézményekben, melyet a Megyei Jogú Városok Szövetségével egyeztetve javasoljuk kidolgozni.

A fentiekben megfogalmazottak viszont csak egy széles körű összefogás eredményeként valósíthatók meg. Mindezek alapján együttműködési megállapodások megkötését javasoljuk az érintett szervezetekkel (Salgótarján és Térsége Egészségügyi és Szociális Központja, Salgótarjáni Tankerületi Központ, Salgótarjáni Szakképzési Centrum) annak érdekében, hogy elérjük a kívánt eredményeket, valamint, hogy megvalósulhassanak a fejlesztési irányokban megfogalmazottak.

Hiszünk abban, hogy összefogva fejlesztési javaslataink és célkitűzéseink megvalósulhatnak. Bízunk benne, hogy eredményeket érhetünk el abban, hogy a tankötelezettség megszűnése után a gyermekek a piacképes tudás birtokában, megfelelő végzettséggel rendelkezve megállják helyüket az életben.

„Egy gondolat csak akkor nyeri el értelmét, ha megvalósítják.”

(Boldizsár Miklós)